

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(2001-2002)

FOR BUDSJETTERMINEN 2002

Svalbardbudsjettet

Innhold

Del I

Innledning.....	7	Kap. 0005 Sysselmannen (jf. kap. 3005)	26
		Kap. 3005 Sysselmannen (jf. kap. 5)	27
		Kap. 0006 Sysselmannens transporttjeneste (jf. kap. 3006)	28
1 Innledning	9	Kap. 3006 Sysselmannens transporttjeneste (jf. kap. 6)	28
1.1 Generelt om Svalbard	9	Kap. 0007 Tilfeldige utgifter	29
1.2 Bakgrunnen for et eget svalbardbudsjett.....	9	Kap. 0009 Kulturminnetiltak	29
		Kap. 0011 Bergmesteren (jf. kap. 3011)	29
2 Mål for norsk svalbardpolitikk	9	Kap. 0017 Refusjon til Norsk Polarinstitut....	30
2.1 Helhetlig forvaltning av norske interesser i polarområdene.....	10	Kap. 0018 Fyr og radiofyr	31
2.1.1 Samordne departementenes politikk i polarområdene.....	10	Kap. 0020 Statens bygninger i Longyearbyen (jf. kap. 3020)	31
2.1.2 Utvikle et godt lokaldemokrati i Longyearbyen	11	Kap. 3020 Statens bygninger i Longyearbyen (jf. kap. 20)	32
		Kap. 0022 Likningsforvaltningen for Svalbard	32
		Kap. 3030 Skatter og avgifter.....	33
		Kap. 3035 Tilskudd fra statsbudsjettet	33
3 Forslag til svalbardbudsjett for 2002	12	Forslag til vedtak om bevilgning av utgifter og inntekter for administrasjonen av Svalbard for budsjetterterminen 2002...	35
4 Forslag til bevilgninger til Svalbardformål fra andre departementer over statsbudsjettet (jf. vedlegg 1)	13	Forslag til vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2002	37
4.1 Miljøverndepartementet	13	Forslag til vedtak om bestillingsfullmakt for budsjetterterminen 2002	38
4.2 Nærings- og handelsdepartementet	14		
4.3 Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.....	17	Forslag til vedtak om merinntekts- fullmakt for budsjetterterminen 2002	38
4.4 Finansdepartementet	18		
4.5 Samferdselsdepartementet.....	18	Forslag til vedtak om avgift av kull som utføres fra Svalbard for budsjetterterminen 2002	38
4.6 Barne- og familiedepartementet.....	19		
4.7 Sosial- og helsedepartementet	20	Vedlegg 1	
4.8 Arbeids- og administrasjonsdepartementet.....	20	Oversikt over forslag til utgifter på Svalbard som dekkes over statsbudsjettet for 2002.....	39
4.9 Kulturdepartementet.....	20		
5 Oversikt over foreslåtte bevilgninger på svalbard- budsjettet for 2002	20	Vedlegg 2	
		Oversikt over forslag til inntekter til Svalbard som inngår i statsbudsjettet for 2002.....	42

Del II

De enkelte utgifts- og inntektskapitler	23	Vedlegg 3	
Kap. 0001 Svalbard kirke	25	Kart over Svalbard.....	43
Kap. 0002 Tilskudd til kulturelle formål m.m.	25		
Kap. 0003 Tilskudd til Longyearbyen lokalstyre	26		

DET KONGELIGE
JUSTIS- OG POLITIDEPARTEMENT

St.prp. nr. 1

(2001-2002)

FOR BUDSJETTERMINEN 2002

Svalbardbudsjettet

*Tilråding fra Justis- og politidepartementet av 21. september 2001,
godkjent i statsråd samme dag.*

Del I
Innledning

1 Innledning

1.1 Generelt om Svalbard

Svalbard omfatter alle øyer, holmer og skjær mellom 10 og 35 grader østlig lengde og 74 og 81 grader nordlig bredde. Samlet landareal er ca. 62 700 km². Rundt 54 % av øygruppen er dekket av isbreer. Med sine 39 000 km² er Spitsbergen den største av øyene. Longyearbyen er det administrative senteret på Svalbard.

Svalbardtraktaten av 9. februar 1920 ga Norge suverenitet over øygruppen og etter 1925 har Svalbard vært en del av Kongeriket Norge. Statens interesser på Svalbard ivaretas av sysselmannen, som er regjeringens øverste representant på øygruppen.

Norsk lovgivning gjelder ikke fullt ut for øygruppen. Etter svalbardloven § 2 gjelder norsk strafferett, privatrett og lovgivningen om rettspleien uten videre for Svalbard om ikke annet er bestemt. Andre lover gjelder ikke for Svalbard, med mindre det er gjort uttrykkelig vedtak om det. Det kan også gis særskilte bestemmelser for Svalbard, blant annet er det gitt en egen bergverksordning og en egen turistforskrift. Alle som besøker Svalbard eller oppholder seg på øygruppen plikter å følge de lover og regler som gjelder.

Med unntak av de meteorologiske stasjonene på Hopen og Bjørnøya, ligger alle bosettingene på Spitsbergen. Longyearbyen er i dag den største bosettingen. Ifølge befolkningsregisteret for Svalbard er det 1618 bosatte i Longyearbyen. Det er videre oppgitt at det er 931 bosatte i Barentsburg. Bosettingen i Barentsburg er bygd opp rundt Trust Arktikugols kulldrift på stedet. Pyramiden, som var den andre store russiske bosettingen på Svalbard, ble fraflyttet i april 1998 da Trust Arktikugols kulldrift på stedet ble avviklet. Trusten har likevel to personer bosatt på stedet for å ha oppsyn med området. Videre er det ifølge befolkningsregisteret 31 helårs bosatte i Ny-Ålesund. All virksomhet i Ny-Ålesund er knyttet til forskning og forskningsservice. Ved den polske forskningsstasjonen i Hornsund, er det registrert 10 bosatte. I Svea, der Store Norske Spitsbergen Kulkompani driver kulldrift, er det registrert 12 bosatte. (Befolkningstallene er pr. 1. september 2001.)

Norsk bosetting på Svalbard har tradisjonelt vært knyttet til norsk kulldrift. Kulldrift er fortsatt den enkeltnæringen som har flest sysselsatte. Det siste tiåret har det imidlertid skjedd en betydelig økning i offentlig og privat virksomhet, særlig innen reiseliv og tilgrensende virksomhet. Også

innenfor forskning og høyere utdanning har virksomheten økt, først og fremst i Longyearbyen og Ny-Ålesund.

1.2 Bakgrunnen for et eget svalbardbudsjett

Artikkel 8 i Svalbardtraktaten legger begrensninger på adgangen til å oppkreve skatter og avgifter på Svalbard, og på anvendelsen av disse midlene. Dette er bakgrunnen for at det fremmes et eget svalbardbudsjett.

Samtidig tjener svalbardbudsjettet til å gi en samlet oversikt over statlige bevilgninger til svalbardformål. Staten yter årlig betydelige tilskudd til blant annet næringsdrift og forskning på Svalbard, og til nasjonale tiltak som sykehus og skoler i Longyearbyen. Slike utgifter bevilges over det ordinære statsbudsjettet under de enkelte fagdepartementers kapitler. Forslag til bevilgninger for 2002 er omtalt nærmere under punkt 4 nedenfor, jf. også vedlegg 1.

Svalbardbudsjettet fremmes som en egen budsjettproposisjon fra Justisdepartementet, samtidig med statsbudsjettet. De virksomheter som finansieres over svalbardbudsjettet angår i hovedsak den statlige administrasjonen av Svalbard. Dette er dels virksomhet på Svalbard underlagt Justisdepartementet, og dels virksomhet underlagt andre fagdepartementer. Longyearbyen lokalstyre får tilskudd over svalbardbudsjettet.

Det er nær sammenheng mellom svalbardbudsjettet og statsbudsjettet. Hvert år gis et tilskudd fra statsbudsjettet til dekning av underskuddet på svalbardbudsjettet, jf. St.prp. nr. 1 (2001-2002) Justisdepartementet kap. 480. Tilskuddet inntektsføres på svalbardbudsjettet kap. 3035.

Under behandlingen av St.meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard, sluttet Stortinget seg til regjeringens ønske om å videreføre ordningen med et eget svalbardbudsjett.

2 Mål for norsk svalbardpolitikk

Overordnede mål

Regjeringens overordnede mål for svalbardpolitikken ble vedtatt i forbindelse med behandlingen av St.meld. nr. 40 (1985-86) om Svalbard og gjentatt i St.meld. nr. 9 (1999-2000). Målene er også lagt til grunn ved den årlige behandlingen av svalbardbudsjettet. Målene er:

- en konsekvent og fast håndhevelse av suvereniteten,

- korrekt overholdelse av Svalbardtraktaten og kontroll med at traktaten blir etterlevd,
- bevaring av ro og stabilitet i området,
- bevaring av områdets særegne villmarksnatur,
- opprettholdelse av norske samfunn på øygruppen.

Målene ligger innenfor de generelle mål i norsk politikk om sikring av landets sikkerhet og integritet, ivaretagelse av internasjonale rettsregler og forpliktelser og arbeid for internasjonal avspenning og fred. De har sikker forankring i nasjonale interesser og holdninger. De generelle målene for svalbardpolitikken er også i samsvar med de traktatmessige forpliktelser Norge påtok seg da suvereniteten over øygruppen ble internasjonalt anerkjent, og tjener til å møte de interna-

sjonale forventninger som stilles. I en tid da Arktis tiltrekker seg økende interesse, bidrar svalbardpolitikken til at utviklingen i nordområdene kan skje på en fredelig måte, og til at konflikter unngås.

Det er viktig å se målene i sammenheng. En konsekvent håndhevelse av norsk suverenitet innenfor rammen av traktatens bestemmelser har vært en forutsetning for at de øvrige traktatparter har tillit til at øygruppen ikke blir utnyttet i strid med traktatens bestemmelser.

Hovedmål og delmål

Justisdepartementet har følgende hovedmål og delmål for sitt arbeid med polarsaker:

Tabell 2.1 Hovedmål og delmål for Svalbardpolitikken

Hovedmål	Delmål
Helhetlig forvaltning av norske interesser i polarområdene	1. Samordne departementenes politikk i polarområdene 2. Utvikle et godt lokaldemokrati i Longyearbyen

2.1 Helhetlig forvaltning av norske interesser i polarområdene

Det er et hovedmål for Justisdepartementet å bidra til en helhetlig forvaltning av norske interesser i polarområdene. Justisdepartementets arbeidsområde dekker både Antarktis og Arktis.

Fra norsk side er det et siktemål å hindre miljødeleggelse og overbeskatning av felles naturressurser i nordområdene. Både Svalbard og Jan Mayen inngår i det arktiske området, og Justisdepartementet følger derfor med på prosessene som pågår i regi av Arktisk Råd. Det internasjonale samarbeidet vedrørende Antarktis skjer innenfor rammen av Antarktistraktaten og innebærer deltakelse i årlige møter mellom traktatpartene. Lovgivningssituasjonen for de norske besittelser i Antarktis er spesiell og krever særskilt vurdering i forbindelse med lovgivningsarbeid.

Saker som angår Svalbard er som utgangspunkt vedkommende fagdepartements ansvar. Justisdepartementet har ansvaret for svalbardbudsjettet og for saker som gjelder Svalbard som ikke har klar tilknytning til annet departement. Det er imidlertid et mål at de enkelte fageters virksomhet på Svalbard i størst mulig grad skal ses i sammenheng. I saker som berører flere departementer er derfor Justisdepartementet tilagt et særlig samordningsansvar.

For å lette samordningsarbeidet ble Det interdepartementale svalbardutvalg opprettet i 1965 som et koordinerende og konsultativt organ for sentralforvaltningens arbeid med svalbardsaker. I 1971 ble ansvarsområdet utvidet til også å gjelde de øvrige polarområdene, og navnet ble endret til Det interdepartementale polarutvalg. Polarutvalget består av representanter for de mest berørte departementer og Norsk Polarinstitutt. Justisdepartementet har leder- og sekretariatsansvaret.

Justisdepartementet skal forelegges alle lov- og forskriftssaker som gjelder Svalbard. Justisdepartementet deltar også i arbeidsgrupper og lignende som behandler svalbardspørsmål. Målsettingen for Justisdepartementets arbeid med svalbardsaker er å bidra til en helhetlig svalbardpolitikk.

2.1.1 Samordne departementenes politikk i polarområdene

Justisdepartementet framla høsten 1999 St.meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard. Meldingen ble behandlet av Stortinget 6. juni 2000. Meldingsarbeidet involverte de fleste fagdepartementene, og Justisdepartementet koordinerte arbeidet. Meldingen gir en helhetlig vurdering av norsk svalbardpolitikk, og det er redegjort for de mål, prioriteringer og virkemidler som gjelder spesielt for Svalbard.

Stortinget sluttet seg i all hovedsak til regjeringens redegjørelse. Dette viser at det er stor enighet om norsk svalbardpolitikk.

Regjeringen vil i tiden fremover legge stor vekt på å følge opp de ulike forslag som er fremmet i meldingen. Det er flere departementer som har ansvar for oppfølgingen. Det interdepartementale polarutvalg vil ha en sentral rolle i å sikre en helhetlig oppfølging av stortingsmeldingen om Svalbard.

Det interdepartementale polarutvalg representerer en verdifull kontinuitet og kompetanse i arbeidet med svalbardsaker. Utvalgets kunnskaper og råd er viktig i Justisdepartementets samordningsarbeid. Det siste tiåret har det imidlertid skjedd en desentralisering av ansvar og myndighet innenfor de ulike statlige sektorer. Det har også vært en betydelig vekst i privat virksomhet på Svalbard. Dette har redusert myndighetenes mulighet til å drive en helhetlig styring av utviklingen på områder av nasjonal interesse. For å styrke den koordinerende rollen til Polarutvalget arbeider Justisdepartementet med en ny instruks vedrørende utvalget. Det forventes at arbeidet med nye retningslinjer for Polarutvalgets virksomhet er slutført i løpet av høsten 2001.

For å få en samordnet plan for arbeidet med bedring av sjøsikkerheten på Svalbard, er det nedsett en arbeidsgruppe som skal vurdere og samordne ulike tiltak som er foreslått for å bedre sikkerheten i disse farvannene. Arbeidsgruppen kan også foreslå nye tiltak. Arbeidsgruppen ledes av Justisdepartementet og består for øvrig av representanter for Miljøverndepartementet, Sysselmannen på Svalbard, Sjøfartsdirektoratet og Det norske meteorologiske institutt. Arbeidsgruppens rapport ventes å foreligge innen utgangen av 2001.

Stortinget har anmodet regjeringen om å utrede nærmere hvordan loven om strålevern og bruk av stråling skal gjelde for Svalbard, Jan Mayen og norske biland. Sosial- og helsedepartementet nedsatte høsten 2001 en arbeidsgruppe for å utrede problemstillingen. Leder- og sekretariatsfunksjonen er lagt til Sosial- og helsedepartementet og for øvrig deltar Arbeids- og administrasjonsdepartementet, Justisdepartementet, Miljøverndepartementet, Utenriksdepartementet, Sysselmannen på Svalbard og Statens strålevern i arbeidsgruppen. Frist for innstillingen er mai 2002.

Det har vært en sterk vekst i reiselivsnæringen på Svalbard de senere år. I stortingsmeldingen om Svalbard understrekes behovet for å styre og tilrettelegge turismen, og Stortinget sluttet seg

til dette. Revisjon av turistforskriften for Svalbard ble nevnt som ett av virkemidlene for å møte de utfordringer man står overfor. Justisdepartementet har i samarbeid med reiselivsnæringen på Svalbard og Sysselmannen på Svalbard kartlagt behovet for endringer. Forskriftsendringen forventes å tre i kraft i løpet av 2002.

For å få en bedre og mer effektiv fordeling av boliger til statsansatte i Longyearbyen, er det tatt initiativ til å innføre en felles fordeling av statsansattes boliger. Ordningen med boligpool trådte i kraft fra februar 2001.

Felles forvaltning og bruk av utstyr som sysselmannen, Norsk Polarinstitutt og UNIS har på Svalbard er vurdert, men ikke funnet hensiktsmessig av beredskapsmessige årsaker. Det er imidlertid etablert samarbeid i forbindelse med innkjøp av utstyr.

2.1.2 Utvikle et godt lokaldemokrati i Longyearbyen

Det ble i St.meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard foreslått å innføre lokaldemokrati i Longyearbyen. Stortinget sluttet seg til forslaget, både når det gjelder rammer for lokaldemokratiet og måten å innføre det på, jf. Innst.S. nr. 196 (1999-2000).

På bakgrunn av dette fremmet Justisdepartementet Ot.prp. nr. 58 (2000-2001) Lov om endringer i svalbardloven m.m. (innføring av lokaldemokrati i Longyearbyen). Proposisjonen ble behandlet og loven ble vedtatt av Stortinget 5. juni 2001. I innstillingen fra Utenrikskomiteen, Innst. O. nr. 126, sluttet komiteen seg enstemmig til departementets forslag til endringer i svalbardloven mv. I proposisjonen ble det foreslått regler i svalbardloven om opprettelsen av Longyearbyen lokalstyre, rammer for virksomhetens organisering, saksbehandlingsregler osv. Longyearbyen lokalstyre skal blant annet ha et folkevalgt styre, lokalstyret, som skal avløse Svalbardrådet. Justisdepartementet tar sikte på at Longyearbyen lokalstyre opprettes fra 1. januar 2002 og at Svalbardrådet avvikles fra samme tidspunkt.

Det ble samtidig besluttet at Svalbard Samfunnsdrift AS (SSD) skal overføres til Longyearbyen lokalstyre, se omtale i tilknytning til kap. 3 Longyearbyen lokalstyre. Nærings- og handelsdepartementet har hatt ansvaret for viktige spørsmål i forbindelse med overføringen av Svalbard Samfunnsdrift AS til Longyearbyen lokalstyre, se omtale i pkt. 4.2 nedenfor.

Det er også vedtatt regler om valg av meddommere, opprettelse av konfliktråd og forliksråd for Svalbard m.m.

Det ble under behandlingen av St.meld. nr. 9 (1999-2000) tatt stilling til hvilke saksområder Longyearbyen lokalstyre skal få oppgaver og myndighet på. En rekke ulike lovhjemler og forskrifter regulerer disse saksområdene. Justisdepartementet har foretatt en gjennomgang av det aktuelle lov- og forskriftsverket. De ulike fagdepartementene er trukket inn på sine saksområder. I tillegg er det utarbeidet forslag til nye forskrifter, blant annet saksbehandlingsregler og regler om valg til Longyearbyen lokalstyre. Et felles høringsbrev med forslag til nye forskrifter og endringer i forskriftsverket ble sendt på høring 1. juli 2001. Forskriftene er planlagt vedtatt før årsskiftet 2001/2002, slik at det foreligger et oppdatert regelverk når Longyearbyen lokalstyre trer i funksjon.

Svalbard kirke er omtalt i del II kap. 1 Svalbard kirke. I St.meld. nr. 9 (1999-2000) nevnes kirken som et aktuelt myndighetsområde for Longyearbyen lokalstyre. I Innst. S. nr. 196 (1999-2000) ga komiteen prinsipielt uttrykk for at ansvaret for kirken overføres til lokalstyret, men fordi kirken skal dekke behovet for hele øygruppen, ba flertallet foreløpig bare om at departementet vurderer dette. Komiteens mindretall viste til at både Svalbardrådet og Svalbard kirkeråd hadde gått imot å legge Svalbard kirke under Longyearbyen lokalstyre, og at en tilpasning til kirkeloven vil innebære økte administrative kostnader. Mindretallet gikk derfor inn for at Svalbard kirke fortsatt skal ha direkte tilknytning til Kirke- utdanning og forskningsdepartementet.

Justisdepartementet og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet har vurdert dette spørsmålet. Ut fra et ønske om i størst mulig grad å likestille Longyearbyen lokalstyre med kommunene, kunne Svalbard kirke blitt lagt under Longyearbyen lokalstyre.

På den annen side dekker Svalbard kirke hele øygruppen, mens Longyearbyen lokalstyre skal ha myndighet bare i Longyearbyen. Det vil dermed ikke være sammenfall mellom kirkens virkeområde og lokalstyrets myndighetsområde. Legges kirken under Longyearbyen lokalstyre, er det naturlig å legge hovedtrekk i kirke- og gravferdslovene til grunn. Kirkeloven har regler om menighetsråd, menighetsmøte, kirkelig fellesråd og daglig leder som bare delvis er anvendelig for Svalbard kirke. Det måtte da blant annet ansettes daglig leder for kirken, noe det i dag ikke anses å være behov for. Kirkefaglig har Svalbard kirke god forankring til lokalsamfunnet gjennom Svalbard menighetsråd.

Det skal også påpekes at for Longyearbyen lokalstyre vil en slik endring bare innebære et økonomisk ansvar, jf. kirkeloven § 15. Sett i sammenheng med omfanget av de andre oppgavene Longyearbyen lokalstyre får overført og det forhold at Longyearbyen lokalstyre er i en etableringsfase, anses det ikke som ønskelig at lokalstyret tillegges oppgaver i forhold til kirken nå. Det legges her også vekt på at Svalbard kirke og Svalbardrådet har gått mot at kirken legges under Longyearbyen lokalstyre.

Regjeringen går på bakgrunn av dette inn for at det ikke foretas endringer i organiseringen eller administrasjonen av Svalbard kirke, og at bevilgningene fortsatt gis over svalbardbudsjettet. Bevilgningsforslaget på kap. 1 for 2002 er lagt opp i tråd med dette, jf. Del II.

3 Forslag til svalbardbudsjett for 2002

Budsjettrammen på svalbardbudsjettet for 2002 er 136 977 mill. kr. Dette er en økning på 42 629 mill. kr eller 45,2 % i forhold til vedtatt budsjett for 2001. Den store økningen skyldes i all hovedsak at Longyearbyen lokalstyre vil overta eierskapet til Svalbard Samfunnsdrift AS fra 1. januar 2002 og at tilskudd til driften av dette selskapet fra 2002 gis over svalbardbudsjettet. Tilskuddet til Svalbard Samfunnsdrift AS ble frem til og med 2001 bevilget over budsjettet til Nærings- og handelsdepartementet.

Underskuddet på svalbardbudsjettet for 2002 er anslått til 100 993 mill. kr. Underskuddet dekkes inn gjennom et tilskudd over Justisdepartementets budsjett kap. 0480 Svalbardbudsjettet post 50 Tilskudd. Tilskuddet fra statsbudsjettet utgjør den største inntekstposten på svalbardbudsjettet, og det foreslåtte tilskuddet for 2002 utgjør 73,8 % av de forventede inntektene. Inntil 1970 balanserte svalbardbudsjettets inntekter med utgiftene. Siden den gangen har det vært nødvendig med et årlig tilskudd over Justisdepartementets budsjett. Dette har variert fra år til år, og har vært økt ved ekstraordinære tilskuddsbehov.

Bortsett fra statstilskuddet er skatter og avgifter fra Svalbard den største inntekstposten, jf. omtalen under kap. 3030 i del II. Skatteinntektene for 2002 er anslått til 29 mill. kr. Dette er en økning på 2,0 mill. kr eller 7,4 % i forhold til vedtatt bevilgning for 2001. Inntektene fra utførselsavgift, årsavgift og utmålsgebyrer er for 2002 samlet anslått til 2,2 mill. kr. Inntektene fra skatter og avgifter utgjør 22,8 % av de samlede inntektene over svalbardbudsjettet.

Svalbardbudsjettet er i stor grad et driftsbudsjett. En stor utgiftspost er Sysselmannens transporttjeneste (kap. 6), som blant annet inkluderer utgifter til redningshelikopter. Andre store utgiftsposter er Sysselmannen (kap. 5) og Statens bygninger i Longyearbyen (kap. 20). For 2002 er det også foreslått bevilget 3,5 mill. kr til dekning av Telenors samfunnspålagte oppgaver på Svalbard. Det er i svalbardbudsjettet for 2002 opprettet et nytt kapittel, kap. 3 Longyearbyen lokalstyre. Over dette kapitlet bevilges det midler til drift av lokalstyret (midler som tidligere ble gitt over kap. 2), samt tilskudd til drift av de offentlige tjenester og utbygging og drift av infrastruktur som Longyearbyen lokalstyre har ansvaret for som eier av Svalbard Samfunnsdrift AS. Tilskuddet til Svalbard Samfunnsdrift AS ble tidligere bevilget over budsjettet til Nærings- og handelsdepartementet. Se for øvrig omtale under pkt. 4.2 og kap. 3 del II. En oversikt over inntekter og utgifter og en oversikt over utgiftene fordelt på postnivå er gitt i punkt 5 nedenfor. I del II er det gitt en nærmere omtale av de enkelte budsjettkapitlene.

4 Forslag til bevilgninger til Svalbardformål fra andre departementer over statsbudsjettet (jf. vedlegg 1)

For 2002 er det til svalbardformål foreslått bevilget totalt netto ca. 285 mill. kr over statsbudsjettet. Dette tallet omfatter tilskuddet til svalbardbudsjettet over Justisdepartementets kap. 480 med tillegg av utgiftene til Svalbard som bevilges over de øvrige departementers budsjetter, jf. vedlegg 1, og med fratrekk av inntektene fra Svalbard som går inn på de øvrige departementers budsjetter, jf. vedlegg 2. Tilsvarende tall var i 2001 ca. 347 mill. kr. Nedgangen i bevilgningene skyldes i hovedsak at det ikke foreslås bevilgninger til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) i budsjettet for 2002. For 2001 ble bevilgningen til SNSK på 61 mill. kr fremmet i en tilleggsproposisjon til St.prp. nr. 1 slik at beløpet inngår i saldert budsjett for 2001. Bevilgningen til Longyearbyen sykehus for 2002 ikke er med i budsjettallet for 2002, se omtale vedlegg 1, note 9.

4.1 Miljøverndepartementet

De senere årene har miljøvernforvaltningen på øygruppen blitt betydelig styrket gjennom blant annet opprettelse av en miljøvernavdeling hos sysselmannen, ledet av en miljøvernssjef. Miljøverndepartementet har også delegert myndighet

på sentrale områder til Direktoratet for naturforvaltning og Statens forurensingstilsyn. Riksantikvaren er tidligere delegert myndighet innenfor kulturminnesektoren. Den faglige kompetansen og forvaltningserfaring disse direktoratene representerer gir en faglig støtte i sysselmannens miljøvernarbeid.

Over Miljøverndepartementets budsjett har det de siste årene vært bevilget i gjennomsnitt omlag 80 mill. kr. til svalbardformål. Det meste av dette går til miljøvernarbeid på Svalbard, se oversikt over bevilgningene i vedlegg 1. Det bevilges også midler til miljøvernarbeid over svalbardbudsjettet kap. 5 Sysselmannen og kap. 9 Kulturminnetiltak, se omtale i del II. Det tas sikte på å opprettholde nivået på bevilgningen over Miljøverndepartementets budsjett i 2002.

St.meld. nr. 22 (1994-95) Om miljøvern på Svalbard og St.meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard, legger viktige føringer for miljøvernarbeidet på Svalbard. I oppfølgingen av meldingene har sysselmannen gjennomført en rekke tiltak, herunder stilt krav til avfallsanlegg i de største norske bosettingene og i de minste bosettingene, samt innført en ordning for håndtering av EE-avfall. Videre er det gjennomført en aksjon med hensyn til opprydding av eksisterende bilvrak, herunder transport til fastlandet. Aksjonen ble fullført i 2000. Flere tiltak, særlig på forurensningsområdet, har så langt hatt en midlertidig karakter i påvente av den nye miljøloven, og vil bli fulgt opp når den nye miljøloven trer i kraft.

Lov om miljøvern på Svalbard ble vedtatt av Stortinget i 2001, og den nye loven med tilhørende forskrifter vil tre i kraft i løpet av 2002. Loven samler reguleringen av vern av miljøet på Svalbard i en lov, og lovfester en rekke miljørettslige prinsipper. Den gir det rettslige grunnlag for vern av områder, og inneholder regler om vern av flora og fauna. Den viderefører gjeldende regler om kulturminner på Svalbard og om arealplanlegging i bosettingene, samt gir nye regler om krav om tillatelse og konsekvensutredning for visse tiltak som påvirker miljøet. Videre gir den dels nye regler om forurensning og avfall, dels regler som er en videreføring av dagens regler, og den gir nye regler om ferdsel og hytter, og regler om tilsyn, håndheving og sanksjoner.

Loven er imidlertid i stor grad en rammelov som fastsetter de overordnede prinsipper og hovedregler. Loven må derfor fylles ut med mer detaljerte forskrifter. For å få et mer brukervennlig regelverk arbeides det nå med å gi samlede forskrifter etter tema, for eksempel en forskrift om høsting, en om forurensning osv. Samtidig er

en del av de bestemmelser som i dag står i ulike forskrifter nå tatt inn i den nye loven. Det vil således bli færre forskrifter totalt sett vedrørende vern av miljøet på Svalbard. Flere forskrifter vil være på plass når loven trer i kraft, og oppfølging av den nye miljøvernloven med forskrifter vil være særlig prioritert i 2002.

Våren 2000 ble det igangsatt et prosjekt om overvåking av natur og kulturminner som oppfølging av Nordisk ministerråds handlingsplan for natur- og kulturmiljøbeskyttelse i Arktis. Prosjektet finansieres av Nordisk ministerråd. Institusjoner fra Norge, Grønland og Island deltar i prosjektet som ledes av Sysselmannen på Svalbard. Prosjektet vil pågå fram til 2002.

Ved behandlingen av St.meld. nr. 22 (1994-95) Om miljøvern på Svalbard, pekte Stortinget på at dagens verneområder i liten grad omfatter de delene av Svalbard som har mest vegetasjon (produktive landområder). Stortinget ba regjeringen legge frem forslag til nye verneområder der slike landområder ble tatt med. Forslag til nye verneområder vil bli sendt på høring høsten 2002 og det legges opp til at endelig verneplanforslag skal legges frem i 2003. I arbeidet med verneplanforslaget er det lagt vekt på å kombinere vern av produktive arealer med vern av områder som også er viktige biotoper for fugler, pattedyr og sjeldne og sårbare planter samt å sikre spesielle landskapsformer eller geologi som ellers er mangelfullt representert i eksisterende verneområder. Det er også lagt vekt på at områdene skal være lite påvirket av tyngre tekniske inngrep og ha en viss størrelse. Det vil bli arbeidet for å fremme et verneplanforslag som ivaretar vernebehovene og som samtidig i tilstrekkelig grad ivaretar interessene til fremtidig næringsvirksomhet i områdene.

I 1992 ble det vedtatt en internasjonal konvensjon om vern og forvaltning av det biologiske mangfoldet. Gjennom sin tilslutning til denne har Norge forpliktet seg til å iverksette nødvendige tiltak. Videre har Norge også gjennom sitt internasjonale arbeid i Arktisk Råd sluttet seg til en handlingsplan for styrking av områdevernet. Et mål med handlingsplanen er at de arktiske landene skal sikre et representativt nettverk av verneområder i alle geografiske soner, samt å prioritere de sonene som er svakest representert og/eller er under sterkest press fra menneskelig virksomhet/inngrep. I den nye miljøvernloven for Svalbard er disse prinsippene fulgt opp.

Forslag til verneplan for Bjørnøya ble fremmet ved kgl. res. høsten 2001.

Norsk Polarinstitutt har et stort forskningsengasjement på Svalbard, både gjennom egen forsk-

ningsvirksomhet og som tjenesteyter for andre forskere. Instituttet driver en forskningsstasjon i Ny-Ålesund, luftmålestasjon på Zeppelinfjellet samt avdelingskontor og feltlager i Longyearbyen. Polarinstituttet gjennomfører hvert år en stor sommerekspedisjon på Svalbard og en rekke mindre ekspedisjoner gjennom året. Sentralt i denne aktiviteten står bruken av forskningsfartøyet Lance, som også er viktig når det gjelder transport av utstyr og forskningspersonell til og fra Svalbard. Det er for 2002 anslått at ca. 51 mill. kr av bevilgningen til Norsk Polarinstitutt over Miljøverndepartementets kap. 1471 Norsk Polarinstitutt er relatert til Svalbard, jf. vedlegg 1. I tillegg kommer tilskuddet fra svalbardbudsjettet, jf. omtalen av kap. 17 Refusjon til Norsk Polarinstitutt i del II.

I 2001 startet arbeidet med prosjekteringen av Svalbard forskningspark som i tillegg til lokaler for Universitetsstudiene på Svalbard (UNIS), Norsk Polarinstitutt og Svalbard museum, også skal inneholde et kulturhistorisk magasin for oppbevaring av arkeologiske funn fra Svalbard og et miljøinformasjonssenter. For ytterligere omtale av byggeprosjektet, se pkt. 4.3.

4.2 Nærings- og handelsdepartementet

For 2002 er det foreslått å bevilge til sammen 15 mill. kr over Nærings- og handelsdepartementets budsjett til Kings Bay AS og Svalbard Reiseliv AS. Det foreslås ingen bevilgninger til Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK) i den ordinære budsjettproposisjonen.

Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS

Staten eier 99,9 pst. av aksjene i Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS (SNSK)

I 2000 produserte SNSK i alt 632 000 tonn kull netto. Dette var 228 000 tonn mer enn i 1999. Oppnådde kullpriser var ca. 6% høyere enn i 1999. Ved årsskiftet 2000/2001 hadde selskapet 223 ansatte, mot 226 året før. SNSK hadde i 2000 driftsinntekter på ca. 223 mill. kr og et underskudd før statstilskudd på ca. 220 mill. kr. Tilsvarende tall i 1999 var 124 mill. kr og 57 mill. kr.

Kullvirksomheten foregår nå i det alt vesentlige i Svea, der det er gjennomført undersøkelses- og oppfaringsdrift i et nytt gruveområde kalt Svea Nord. Samtidig er det gjennomført avsluttende produksjonsdrift i Svea Vest. I tillegg har selskapet en mindre produksjonsdrift i Gruve 7 ved Longyearbyen, hvor kullene hovedsakelig leveres til det lokale energiverket.

Undersøkelser i Svea Nord ble startet sommeren 1999 for å skaffe til veie sikrere informasjon om kullreserver og geologiske forhold til vurderingen av om forekomsten var drivverdig. Undersøkelsesdriften har vært effektiv og gått raskere enn opprinnelig forventet. SNSK har nå drevet ca. 20 km gruvestoller i Svea Nord og anser undersøkelsesdriften som avsluttet. Det er ikke påtruffet forhold som ikke var forutsatt eller som selskapet ikke behersker. Kullfeltet er ifølge SNSK velegnet til bruk av høymekanisert brytningsutstyr. Utvinnbare kullreserver er anslått til mellom 30 og 40 mill tonn.

Stortinget har bevilget i alt 275 mill. kr i tilskudd til undersøkelses- og oppfaringsdriften i Svea Nord. I tillegg har SNSK delfinansiert virksomheten ved salg av aktiva og låneopptak i bank.

Den norske kullvirksomheten på Svalbard står nå overfor et viktig veiskille. Driften i Svea Vest ble avvirket i oktober 2000. Gjenværende utvinnbare reserver i Gruve 7 ved Longyearbyen er små. En eventuell langsiktig videreføring av kulldriften vil måtte skje i Svea Nord. Alternativet er en styrt avvikling av kullvirksomhet i SNSK.

SNSK la i mars 2001 fram en forretningsplan for selskapet og en miljøkonsekvensutredning for Svea Nord. I forretningsplanen er det lagt til grunn at det kan startes regulær produksjonsdrift i Svea Nord i 2. halvår 2001. Gruvepersonellet vil ukentlig pendle med fly fra Longyearbyen. Det forutsettes ikke bygging av vei eller kraftlinje til Svea. Produksjonen er planlagt å utgjøre i gjennomsnitt 1,2 mill. tonn pr. år, med noe høyere volum de to første årene. I følge SNSK vil dette gi tilfredsstillende lønnsomhet.

Selskapets styre vedtok i april 2001 en tilråding om at permanent drift i Svea Nord igangsettes etter opplegget som er beskrevet i forretningsplanen. Styret tilrådet samtidig at eier tilfører selskapet ny kapital på 200 mill. kr i form av ansvarlig lån og aksjekapital.

Sysselmannen på Svalbard la i august 2001 frem et sluttokument om konsekvensutredningen. Forretningsplanen, styrets innstilling, miljøkonsekvensutredningen og sluttokumentet vil utgjøre en viktig del av grunnlaget for regjeringens og Stortingets behandling av spørsmålet om permanent drift i Svea Nord. Saken legges frem for Stortinget i en egen proposisjon høsten 2001.

Svalbard Samfunnsdrift AS

Staten v/Nærings- og handelsdepartementet (NHD) eier frem til 1. januar 2002 samtlige aksjer i Svalbard Samfunnsdrift AS (SSD). Fra 1. januar

2002 overtar Longyearbyen lokalstyre som eier av SSD. Det er foretatt en rammeoverføring fra NHD til Justisdepartementet på 38 mill. kr i forbindelse med overføringen av eierskapet. Bakgrunnen for dette er at det er besluttet at tilskuddet til Longyearbyen lokalstyre skal bevilges over svalbardbudsjettet. Inkludert i oppgavene til SSD er også produksjon og distribusjon av elektrisk kraft og fjernvarme. Både energiverket og forsyningsnettet har behov for investeringer til vedlikehold, opprustning og modernisering. Justisdepartementet vil fremme en tilleggsproposisjon i løpet av høsten 2001 som omhandler energiverkets videre drift, finansiering og andre tilknyttede spørsmål. En fremdrifts- og finansieringsplan for oppjustering av energiverket med distribusjonsnett vil også omhandles i tilleggsproposisjonen.

SSD har ansvar for de fleste samfunnsoppgaver i Longyearbyen. Selskapet yter offentlige tjenester og forestår utbygging og drift av infrastruktur. Oppgavene til SSD har mange fellestrekk med ordinære kommunale tjenester på fastlandet.

SSD er morselskap i et konsern som ved årsskiftet 2000/2001 omfattet de heleide datterselskapene; Svalbard Næringsbygg AS (SNB), Svalbard Næringsutvikling AS (SNU), Longyear Byggservice AS og Svalbard ServiceSenter AS (SSS). Pr. 31. desember 2000 hadde konsernet 79 ansatte.

Ved behandlingen av St.meld. nr. 9 (1999-2000) sluttet Stortinget seg til at Svalbard Næringsutvikling AS (SNU) skulle avvirkles. Selskapet ble i tråd med dette oppløst på en ekstraordinær generalforsamling i februar 2001. Enkelte sentrale funksjoner ivaretas inntil videre av SSD, se nedenfor.

Longyearbyen Byggservice AS ble kjøpt opp av SSS høsten 1998. Som følge av at selskapet ikke oppnådde tilfredsstillende resultater, ble all aktivitet i selskapet innstilt fra 1. desember 1999. Selskapet ble avvirket på ordinær generalforsamling i mars 2001.

SSS var et entreprenørselskap som leverte tjenester innen bygg, vaktmestertjenester, vaskeri/renhold, VVS og elektro. Selskapet fikk i løpet av 1999 store økonomiske problemer, og avdelingene for bygg, vaktmester og vaskeri/renhold ble avvirket som følge av dette. Det ble videre besluttet å selge gjenværende virksomheter. Dette er gjennomført, og selskapet ble avvirket på ordinær generalforsamling i april 2001.

Det ble i St.meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard vist til at det er viktig at deler av oppgavene til Svalbard Næringsutvikling AS videreføres. Dette

gjelder statistikkproduksjon, arbeidet med å tilrettelegge for et miljøtilpasset reiseliv og ansvaret for vertskapsfunksjonene innen reiselivet som tidligere ble utført av avdelingen Info-Svalbard. I stortingsmeldingen ble det videre vist til at regjeringen tar sikte på å gi reiselivsnæringen selv et større ansvar for utviklingen av næringen på Svalbard. Nærings- og handelsdepartementet har i den forbindelse vært i dialog med Svalbard Reiselivsråd med sikte på en videreføring av hovedoppgavene til Info-Svalbard. Som et resultat av denne diskusjonen, ble Svalbard Reiseliv AS etablert i januar 2001. Selskapet mottar et årlig tilskudd fra Nærings- og handelsdepartementet for å ivareta oppgaver knyttet til vertskap, informasjon og markedsføring for Svalbard. Som forutsatt i St. prp. nr. 1 (2000-2001) er oppgaver knyttet til turisttrafikk, miljøtilpasset reiseliv og informasjons-/vertskapsoppgaver overført fra SSD til Svalbard Reiseliv AS.

SSD består heretter av Svalbard Samfunnsdrift som morselskap og Svalbard Næringsbygg som heleid datterselskap.

Svalbard har i flere år vært preget av et høyt aktivitetsnivå, særlig i Longyearbyen. Det ble i 2000 utført til sammen ca. 1016 årsverk (ekskl. studenter). Til sammenligning ble det utført ca. 720 årsverk i 1990 og ca. 820 i 1995. Longyearbyen er blitt et lokalsamfunn med større mangfold av virksomheter og aktiviteter enn for få år siden. Veksten innen privat næringsvirksomhet har mer enn dekket opp for nedgangen i antall sysselsatte innen kulldriften. Veksten har kommet innenfor varehandel, hotell- og restaurantvirksomhet, transport, forskning og høyere utdanning.

Kings Bay AS

Staten eier samtlige aksjer i Kings Bay AS. Det er foreslått å bevilge 13 mill. kr til Kings Bay AS til drift og investeringer. Ny-Ålesund er hovedsentret for naturvitenskapelig forskningsvirksomhet på Svalbard. Kings Bay AS eier grunn og anlegg i Ny-Ålesund og har ansvar for infrastrukturen på stedet. Selskapet hadde 23 ansatte ved utgangen av 2000.

Vedtektene for Kings Bay AS fastslår at selskaps virksomhet særlig skal ha som mål å yte tjenester til og fremme forskning og vitenskapelig virksomhet, og bidra til å utvikle Ny-Ålesund som en internasjonal arktisk naturvitenskapelig forskningsstasjon. To av styrets medlemmer velges etter forslag fra henholdsvis Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet og Miljøverndepartementet.

Norske, tyske, britiske, italienske, franske og japanske forskningsstasjoner har etablert seg permanent i Ny-Ålesund. I tillegg benytter andre norske og utenlandske forskningsinstitusjoner stedet uten å drive permanent forskning.

Den økende interessen for etablering og utvidelse av forskning på stedet stiller krav til hvordan selskapet legger forholdene til rette. Forskningsaktivitet og tilrettelegging av infrastrukturen gis prioritet i samsvar med intensjonen i strategisk plan for stedet, utviklet av selskapet og Norsk Polarinstitutt i fellesskap. Annen næringsvirksomhet må tilpasses de rammer som forskningsvirksomheten krever.

I forbindelse med Stortingets behandling av St.meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard, understreket utenrikskomiteen i sin innstilling at en videre vekst innen forskning må skje innenfor forsvarlige miljømessige rammer. I tråd med dette ga komiteen sin tilslutning til at Ny-Ålesund blir videreutviklet som en «grønn» forskningsstasjon, og forutsatte at Kings Bay AS sørger for nødvendige tiltak for å redusere miljøvirkningene av virksomheten i Ny-Ålesund-området til et minimum.

Svalbard Reiseliv AS

Svalbard reiselivsråd eier samtlige aksjer i Svalbard Reiseliv AS. Svalbard reiselivsråd er en sammenslutning av aktører innen reiseliv som driver virksomhet i Longyearbyen.

Det er foreslått å bevilge et tilskudd på 2 mill. kr til Svalbard Reiseliv AS over statsbudsjettet for 2002. Målet med tilskuddet er å bidra til økt verdiskapning og bedre lønnsomhet for reiselivet ved å ivareta fellesoppgaver knyttet til informasjon, profilering og markedsføring av Svalbard som reisemål.

Interessen for Svalbard som reisemål har vært stor de senere årene. Ifølge SSD ble det registrert til sammen nærmere 61 277 gjestedøgn ved hoteller/pensjonater i Longyearbyen i 2000, mot 46 300 året før. Dette er en økning på 40,6 pst. Spesielt innenfor segmentet kurs/konferanser har det de senere årene vært en sterk vekst. Det er viktig å få til en planmessig styring og tilrettelegging av turisttrafikken, både for å oppnå næringsmessig effekt av turismen og for å sikre at hensynet til miljøvern og turistenes sikkerhet blir ivaretatt.

Svalbard Satellittstasjon

Svalbard Satellittstasjon (SvalSat) ble offisielt innviet i juni 1999. Stasjonen ligger i nærheten av Longyearbyen. Den direkte statlige finansiering

gen av prosjektet utgjorde 28 mill. kr. SvalSat nedleser data for sivile formål fra satellitter i polare baner og styrer også disse satellittene. Tromsø satellittstasjon A/S, hvor Norsk Romsenter har en eierandel på 50 pst., står for driften av alle antennene på SvalSat. Et datterselskap til Norsk Romsenter eier infrastrukturen på SvalSat.

NASA har bygd en antenne som betjener en av deres satellitter. En antenne eies med en halvdel hver av Kongsberg Defence and Aerospace AS og Norsk Romsenter. European Space Agency (ESA) har besluttet å benytte denne for en av sine satellitter. Den europeiske organisasjonen for meteorologisatellitter (EUMETSAT) har besluttet å benytte SvalSat for sine nye polarbanesatellitter, og skal i den forbindelse bygge to antenner. Videre har Telenor bygd en kommunikasjonsantenne på SvalSat. Norsk Romsenter arbeider for å bringe flere kunder til SvalSat.

Forskrift av 11. juni 1999 regulerer blant annet virksomheten ved Svalbard Satellittstasjon. Sysselemannen på Svalbard skal føre kontroll med at virksomheten skjer i samsvar med svalbardtraktaten. Første tilsynsbesøk med bistand fra fagpersonell, ble gjennomført høsten 2000.

Svalbard Rakettskytefelt AS

Andøya Rakettskytefelt A/S har etablert Svalbard Rakettskytefelt (Svalrak) i Ny-Ålesund. Anlegget sto ferdig i 1997, og investeringene i anlegget var på om lag 7,4 mill. kr. Infrastrukturen på Svalrak eies av Andøya Rakettskytefelt A/S. Formålet med Svalrak er oppskyting av forskningsraketter. Som følge av beliggenheten nær den magnetiske nordpol gir målingene fra rakettene resultater av stor vitenskapelig verdi. Det ble foretatt oppskytinger i 1997 og 2001 og det er planlagt oppskytinger i 2002.

4.3 Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet

Det har vært en betydelig økning i forsknings- og utdanningsvirksomheten på øygruppen i løpet av 1990-årene, og Svalbard er blitt sentral for både nasjonal og internasjonal forskning i Arktis.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet er en av de største bidragsyterne til polarforskning, først og fremst grunnforskning innenfor polare emner. Bevilgningene kanaliseres gjennom universitetenes generelle forskningsaktiviteter og gjennom Norges forskningsråds bevilgninger til forskerinitiert forskning og forskningsprogrammer som «Arktisk lys og varme» og «Klima- og

ozonforskning». Programmet «Arktisk lys og varme» blir avsluttet i 2001. Et nytt program er under utarbeidelse: ARKTØK – Arktiske systemers respons på klimaendringer. For 2002 anslås det at 5,5 mill. kr av midlene som bevilges over Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets budsjett vil gå til programforskning med polar relevans. Når det gjelder forskerinitierte prosjekter, er det vanskelig å angi på forhånd hvor stor del av bevilgningene som kommer til å falle innenfor den samme kategorien. Det arbeides for øvrig med en bilateral avtale mellom Norge og USA om polarforskning. Til dette samarbeidet er det fra norsk side satt av 2 mill. kr i 2001. Beløpet forventes videreført i 2002.

Universitetsstudiene på Svalbard (UNIS) har utviklet seg til en tung forskningsinstitusjon. UNIS oppgir at 60 pst. av arbeidsplikten til det vitenskapelige personalet går med til forskning. I de nasjonale evalueringene som er foretatt for fagområdene fysikk og biologi har forskningen ved UNIS fått meget god omtale. Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet gir også grunnbevilgning til Fridtjof Nansens institutt (FNI) som har et stort innslag av polarforskning. I tillegg til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet er også Miljøverndepartementet en stor bidragsyter til polarforskningen under Norges Forskningsråds programmer.

I St.meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard, omtales planene om Svalbard forskningspark. Svalbard forskningspark er planlagt å være en samlokalisering av alle de akademiske miljøene i Longyearbyen, Svalbard museum, et magasin for arkeologisk og kulturhistorisk materiale og et informasjonssenter om Svalbards natur og miljø, jf. Innst. S. nr. 196 (1999-2000). Stortinget stilte seg positive til en slik nyetablering i Longyearbyen, og det ble i 2001 bevilget 2 mill. kr over Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets budsjett til en prosjektering av anlegget, jf. Budsjett-innst. S. nr. 12 (2000-2001). Departementet har gjennomgått romprogrammet for den delen som omfatter UNIS. Forslaget er oversendt Statsbygg sammen med et samlet romprogram for forskningsparken. Statsbygg arbeider videre med planleggingen på grunnlag av materialet som foreligger, og det er utlyst en arkitektkonkurranse som skal være avsluttet i løpet av høsten 2001.

EISCAT (European Incoherent Scatter Facility) er en internasjonal samarbeidsorganisasjon dannet av forskningsrådene i Norge, Storbritannia, Tyskland, Frankrike, Japan, Sverige og Finland. Ved EISCAT-anlegget i Longyearbyen ble det i 2000 tatt i bruk en ny antenne som har gitt

anlegget en kraftig vekst i ytelse. Radaranlegget har som formål å granske prosesser i atmosfæren, herunder nordlyset og ozonutviklingen. Svalbard er et ideelt sted for denne type forskning. Radaren har også viktige praktiske bruksområder for navigering, satellittposisjonering, telesamband osv.

Universitetet i Tromsø driver to forskningsstasjoner i Adventdalen ved Longyearbyen: Nordlysstasjonen og en biologisk forsøks- og forskningsstasjon for Institutt for arktisk biologi.

Siden høsten 1993 har det vært utdanningstilbud på universitetsnivå på øygruppen. Det var til sammen 242 studenter ved UNIS i 2000, noe som tilsvarende en studentaktivitet på 102 årsverk. Av disse ble 56 årsverk produsert på lavere grad, 24 på hovedfags- og doktorgradsemner og 22 årsverk i forbindelse med oppgaver på hovedfags- og doktorgradsnivå. 55 % av studentene er utenlandske.

UNIS er et samarbeidstiltak mellom de fire universitetene i Norge og er organisert som en stiftelse. Studietilbudet består i studieretningene arktisk biologi, arktisk geofysikk, arktisk teknologi og arktisk geologi. Disse fagene er valgt for å benytte Svalbards naturgitte forutsetninger. Det er for 2002 foreslått bevilget 37,9 mill. kr over Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets budsjett kap. 281 post 01 til driften av UNIS. Bevilgningen er økt blant annet for å dekke en videreført finansiering av de fire nye stipendiatstillingene som ble opprettet ved institusjonen i 2001. I tillegg får UNIS 2 mill. kr til kjøp av boliger over kap. 281 post 45 i 2002.

Kirke- utdannings og forskningsdepartementet godkjente i 1996 at virksomheten ved UNIS ble organisert som en stiftelse. Som følge av at Riksrevisjonen i sin rapport 6. oktober 1998 om «Bruk av stiftelser i statlig forvaltning» har reist tvil om UNIS tilfredsstillende stiftelseslovens krav til selvstendighet, har departementet tatt initiativ til at det blir vurdert om virksomheten ved UNIS bør organiseres på annen måte. Styret for UNIS har sett på alternative former for organisering av virksomheten og har gjort vedtak om å gå inn for at UNIS blir organisert som aksjeselskap. Den endelige organisasjonsformen for UNIS er til vurdering i departementet.

Utgiftene til Longyearbyen skole bevilges over Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementets kap. 222 Statens grunnskoler og grunnskoleinternat. For 2002 er det foreslått bevilget 16,5 mill. kr til dette formålet. Longyearbyen skole vil ha 215 elever i grunnskole og videregående opplæring i skoleåret 2001-2002.

Barn og unge som for kortere eller lengre tid oppholder seg på Svalbard har av mange årsaker spesielle oppvekstvilkår. Det er ansett som viktig å legge forholdene til rette slik at svalbardsamfunnet selv kan iverksette tiltak for barn og unge i samsvar med behovene i de ulike aldersgruppene. Longyearbyen lokalstyre er, sammen med foreldrene, sentrale aktører i dette arbeidet i Longyearbyen.

Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet finansierer driften av de meteorologiske stasjonene på Bjørnøya og Hopen og flyværtjenesten ved Svalbard lufthavn over budsjettet til Meteorologisk institutt. For 2002 er det foreslått bevilget ca. 10 mill. kr til disse formålene.

Svalbard kirke i Longyearbyen betjener alle som bor på øygruppen. Foruten å utføre alminnelige kirkelige tjenester som gudstjeneste, barne- og ungdomsarbeid mv., besøkes norske og utenlandske bosetninger på øygruppen regelmessig. Bevilgningene til Svalbard kirke går over svalbardbudsjettet, se omtale av kap. 01 Svalbard kirke i del II nedenfor.

4.4 Finansdepartementet

Lov om skatt til Svalbard ble vedtatt 29. november 1996. Loven trådte i kraft 1. januar 1998. Loven avløste tidligere skattelov for Svalbard av 15. juni 1925.

Personer som er bosatt på Svalbard og selskaper som er hjemmehørende der har på visse vilkår alminnelig skatteplikt til Svalbard. Personer og selskaper har begrenset skatteplikt til Svalbard for inntekt vunnet ved arbeid eller virksomhet under opphold på Svalbard, og for formue og inntekt av fast eiendom der. Gjennom svalbardskatte-loven er de alminnelige bestemmelsene om likningsforvaltning og skatteinnkreving i stor grad gjort gjeldene for Svalbard.

Fra høsten 1998 har det vært et eget likningskontor i Longyearbyen. Bevilgningene til likningskontoret går over svalbardbudsjettet, se omtale av kap. 22 Likningsforvaltningen for Svalbard i del II nedenfor.

4.5 Samferdselsdepartementet

I 2000 reiste i alt 77 702 passasjerer over Svalbard lufthavn mot 62 327 året før, dvs. en økning på 24,7 %.

For 2002 er driftsinntektene på lufthavnen anslått til 19,4 mill. kr, mens driftsutgiftene ventes å beløpe seg til 21,5 mill. kr. Det er for 2002 avsatt i alt 8,5 mill. kr til investeringer ved Svalbard luft-

havn. Av dette gjelder ca. 6 mill. kr utskifting av rullende materiell og ca. 1 mill. kr handlingutstyr. Øvrige investeringer er knyttet til vedlikehold av rullebane og instrumentlandingssystem. Behov for nytt ekspedisjonsbygg har vært diskutert, men i gjeldende Infrastrukturplan for perioden 2002-2005 er dette ikke prioritert.

Telenor AS tilbyr telenett og teletjenester til Svalbard. Teletrafikken til og fra øygruppen går via satellittsamband, og Telenor er pålagt å sørge for slikt samband. Telenors tilbud til Svalbard inngår i de spesielle samfunnsoppgaver som Telenor er pålagt i konsesjon. Dekning av eventuelle merkostnader for Telenor ved å tilby samfunnspålagte teletjenester for Svalbard er regulert i avtale mellom Telenor og Justisdepartementet. For 2002 er det satt av ca 3,5 mill. kr til dette formålet. Utgiftene dekkes over svalbardbudsjettet kap. 7 Tilfeldige utgifter, jf. omtale i del II.

Posten Norge BA utfører samfunnspålagte posttjenester på Svalbard. Underskuddet ved denne tjenesten dekkes gjennom bevilgningen til statlig kjøp av posttjenester over Samferdselsdepartementets budsjett.

4.6 Barne- og familiedepartementet

Lov om barnetrygd er gjort gjeldende for personer som er medlemmer i folketrygden etter folketrygdlovens § 2-3 og som oppholder seg på Svalbard. Det ble i 2000 utbetalt barnetrygd til om lag 300 barn bosatt på Svalbard. For 2002 er det forventet at om lag 4,2 mill. kr vil gå til dekning av utgifter til barnetrygd for bosatte på Svalbard over kap. 845 Barnetrygd, post 70 Tilskudd.

Også lov om kontantstøtte til småbarnsforeldre er gjort gjeldende for Svalbard. Det er for 2002 beregnet at 0,6 mill. kr vil gå til kontantstøtte på Svalbard over kap. 844 Kontantstøtte, post 70 Tilskudd.

Det er i dag tre barnehager i Longyearbyen, en privat familiebarnehage og to som eies og drives av Svalbard Samfunnsdrift AS (SSD). Statistisk sentralbyrås svalbardstatistikk for 1999 viser at det er 110 barn i førskolealder i den norske bosetningen, hvorav 102 barn går i barnehage.

Barnehageloven gjelder ikke for Svalbard. I praksis er det likevel intensjonene i barnehageloven som er styrende for barnehagedriften, og det er ingen vesentlige forskjeller mellom drift av barnehager i Longyearbyen og på fastlandet. Barnehagedriften i Longyearbyen reguleres i dag gjennom vilkår som stilles i forbindelse med at Barne- og familiedepartementet gir tilskudd til drift av barnehagene. Vilkårene tar utgangspunkt i barne-

hagelovens bestemmelser så langt de passer. Dette innebærer for eksempel at barnehagene må forholde seg til gjeldende krav til personalet, lokaler og uteområder, samt arbeide i henhold til Rammeplan for barnehager. Barnehageeier søker om driftstilskudd og sysselmannen kontrollerer at opplysningene i søknaden er korrekte. Sysselmannen videreformidler så barnehagens søknader om tilskudd til Barne- og Familiedepartementet. Videre utfører sysselmannen befarings- og tilsyn med barnehagene etter avtale med Barne- og familiedepartementet. I praksis blir de sistnevnte oppgavene delegert til en barnehagekonsulent tilknyttet Svalbard Samfunnsdrift AS. Barnehagekonsulenten har også veiledningsansvar for barnehagene.

I forbindelse med endringer i svalbardloven (innføring av lokaldemokrati i Longyearbyen) er det innført en ny bestemmelse i barnehageloven § 26, som gir Barne- og familiedepartementet adgang til å gi forskrift om barnehagelovens anvendelse for Svalbard. Imidlertid fungerer dagens ordning tilfredsstillende, slik at man på det nåværende tidspunkt ikke har funnet det hensiktsmessig å forskriftregulere barnehagedriften. Ved innføring av lokaldemokrati i Longyearbyen er det naturlig at forvaltningsoppgavene vedrørende barnehagedriften legges til Longyearbyen lokalstyre, på samme måte som disse oppgavene forvaltes av kommunene på fastlandet. Barne- og familiedepartementet vil vurdere behovet for å formalisere Longyearbyens lokalstyres oppgaver i forbindelse med barnehagedriften gjennom avtale.

Med hjemmel i barneverntjenesteloven § 1-2 annet ledd ble det i 1995 gitt forskrift om barnevernlovens anvendelse på Svalbard. Forskriften regulerer fordelingen av ansvar og dekningen av utgifter til barneverntiltak overfor barn og unge som oppholder seg på Svalbard. Fylkesnemda i Troms og Finmark, Troms fylkeskommune og fylkesmannen i Tromsø har i forskriften fått utvidet sitt ansvarsområde. De oppgaver som barnevernloven legger til den kommunale barneverntjenesten er etter forskriften lagt til sysselmannen som utfører dem i samråd med Svalbard Samfunnsdrift AS (SSD). Som en følge av opprettelsen av Longyearbyen lokalstyre, er det i 2001 arbeidet med å endre forskriften for å tilpasse den til det nye lokaldemokratiet i Longyearbyen. I den nye forskriften åpnes det for at ansvaret for barnevernlovens oppgaver overføres til Longyearbyen lokalstyre. Utenfor Longyearbyen lokalstyres geografiske område legges det opp til at sysselmannen beholder ansvaret. Kostnadene ved barneverntil-

tak i Longyearbyen foreslås dekket av Longyearbyen lokalstyre, mens tiltak for øvrige barn på Svalbard foreslås dekket av sysselmannen.

4.7 Sosial- og helsedepartementet

Longyearbyen sykehus gir helsetjeneste til den norske befolkningen på Svalbard og alle som ferdes på og rundt øygruppen. Den russiske bosetningen i Barentsburg har egen helsetjeneste som er egenfinansiert, jf. reglene i Bergverksordningen for Svalbard.

Longyearbyen sykehus yter 1. og 2. linjetjenester, dvs. tjenester tilsvarende et helsesenter på fastlandet og er et akuttmedisinsk beredskapssykehus. Ved større ulykker må det tilkalles bistand fra fastlandet. Fra 1993 har det vært stasjonert et redningshelikopter på Svalbard. Personell fra sykehuset skal innenfor sin beredskapsordning bemanne helikopteret ved ambulanseoppdrag.

Bevilgningene til sykehuset er budsjettert over budsjettet til Sosial- og helsedepartementets kap. 738 Helsetjenesten på Svalbard. For 2002 er det lagt opp til at Longyearbyen sykehus legges under det regionale helseforetaket for helseregion Nord, jfr. kap. 732. Som en følge av denne omleggingen er det foretatt en teknisk omlegging fra bruttobudsjettering til nettobudsjettering. Sosial- og helsedepartementet arbeider med en gjennomgang av helselovgivning for Svalbard.

4.8 Arbeids- og administrasjonsdepartementet

Statsbygg forvalter de fleste statlige eiendommer i Longyearbyen, blant annet Longyearbyen skole, Longyearbyen sykehus, Svalbard kirke, sysselmannens administrasjonsbygg, post- og bankbygget, diverse større lagerbygg samt 142 boenheter. Statsbygg forvalter også de meteorologiske stasjonene på Hopen og Bjørnøya samt Norsk Polar-

instituttets forskningsbygg (Sverdrupstasjonen) i Ny-Ålesund.

Drifts- og vedlikeholdsutgifter for Longyearbyen skole og Longyearbyen sykehus dekkes over kap. 2445 Statsbygg. Det er for 2002 foreslått bevilget 2,45 mill. kr til skolebygningene i Longyearbyen og 1,05 mill. kr til Longyearbyen sykehus. Øvrige eiendommer Statsbygg forvalter på Svalbard dekkes over svalbardbudsjettet kap. 20, jf. omtale i del II nedenfor.

I St.meld. nr. 9 (1999-2000) Svalbard, ble det varslet at en ville se på muligheten for en samordnet fordeling av statsetatenes boliger på Svalbard, noe Stortinget ga sin tilslutning til, jf. Innst. S. nr. 196 (1999-2000). Justisdepartementet har nå i samarbeid med Statsbygg og de berørte parter opprettet en boligpool hvor et utvalg er nedsatt for å fordele boligene i henhold til instruks. Ordningen ble iverksatt i februar 2001.

4.9 Kulturdepartementet

På Kulturdepartementets budsjett for 2002 er det foreslått avsatt midler til velferdstiltak på Svalbard. Det er over kap. 320 Allmenne kulturformål, post 78 Ymse faste tiltak, foreslått et tilskudd på 126 000 kr til kulturtiltak på Svalbard. Norsk kulturråd forvalter tilskuddet som kanaliseres gjennom Svalbardrådet.

Videre er det over kap. 326 Språk-, litteratur og bibliotekformål, post 78 Ymse faste tiltak, foreslått et tilskudd på 136 000 kr til bibliotekjeneste på Svalbard. Svalbard Samfunnsdrift AS har driftsansvar for Longyearbyen folkebibliotek, men Svalbardrådet yter tilskudd til driften.

Kulturdepartementet gir pressestøtte til Svalbardposten. Svalbardposten fikk 174 200 kr i pressestøtte i 2000. Tilskuddet for 2001 vil avhenge av avisens opplagstall, og blir endelig fastsatt i oktober d.å. Utbetaling av tilskudd skjer etter reglene i forskrift om produksjonstilskudd til dagspressen.

5 Oversikt over foreslåtte bevilgninger på svalbardbudsjettet for 2002

Følgende oversikt viser regnskapstall for 2000, vedtatt budsjett for 2001 og forslag til bevilgning over svalbardbudsjettet for 2002. Inntektene er eksklusive tilskuddet fra statsbudsjettet.

	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
Utgifter	96 295	94 348	136 977
Inntekter	26 862	33 118	35 984

Utgifter under programkategori 06.80 fordelt på kapitler:

(i 1 000 kr)					
Kap.	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002	Pst. endr. 01/02
0001	Svalbard kirke	1 560	1 625	1 725	6,2
0002	Tilskudd til kulturelle formål m.m.	1 750	2 800	960	-65,7
0003	Tilskudd til Longyearbyen lokal- styre			41 240	
0005	Sysselmannen (jf. kap. 3005)	19 800	17 763	18 150	2,2
0006	Sysselmannens transporttjeneste (jf. kap. 3006)	44 938	44 500	45 850	3,0
0007	Tilfeldige utgifter	7 183	4 008	4 100	2,3
0009	Kulturminnetiltak	1 982	2 050	2 050	0,0
0011	Bergmesteren (jf. kap. 3011)	1 492	1 530	1 830	19,6
0017	Refusjon til Norsk Polarinstitut	2 650	2 450	2 450	0,0
0018	Fyr og radiofyr	3 200	3 200	3 300	3,1
0020	Statens bygninger i Longyearbyen (jf. kap. 3020)	10 356	12 822	13 572	5,8
0022	Likningsforvaltningen for Svalbard	1 385	1 600	1 750	9,4
Sum kategori 06.80		96 295	94 348	136 977	45,2

Utgifter under programkategori 06.80 fordelt på postgrupper:

(i 1 000 kr)

Post-gr.	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002	Pst. endr. 01/02
01-23	Driftsutgifter	90 912	87 223	91 377	4,8
30-49	Nybygg, anlegg m.v.	984	1 875	950	-49,3
50-58	Overføringer til andre statsregnskaper	2 650	2 450	2 450	0,0
70-89	Overføringer til private	1 750	2 800	42 200	1 407,1
	Sum kategori 06.80	96 295	94 348	136 977	45,2

Inntekter under programkategori 06.80 fordelt på kapitler:

(i 1 000 kr)

Kap.	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002	Pst. endr. 01/02
3005	Sysselmannen (jf. kap. 5)	1 291	200	200	0,0
3006	Sysselmannens transporttjeneste (jf. kap. 6)	1 984	1 500	1 700	13,3
3020	Statens bygninger i Longyearbyen (jf. kap. 20)	670	2 118	2 884	36,2
3030	Skatter og avgifter	22 917	29 300	31 200	6,5
3035	Tilskudd fra statsbudsjettet	69 028	61 230	100 993	64,9
	Sum kategori 06.80	95 889	94 348	136 977	45,2

Del II
De enkelte utgifts- og inntektskapitler

Kap. 0001 Svalbard kirke

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
01	Driftsutgifter	1 560	1 625	1 725
	Sum kap 0001	1 560	1 625	1 725

Svalbard kirke betjener alle som bor på øygruppen. Foruten den norske bosettingen i Longyearbyen og Ny-Ålesund, befolkningen i Barentsburg og den polske i Hornsund, besøkes også regelmessig innbyggerne i Svea og fangstmenn og andre overvintretere rundt om på Svalbard.

Kirken har som mål at også utenlandske bosatte på Svalbard skal få tilgang på kirkelige tjenester. Man søker å legge praktisk til rette for at befolkningen i Barentsburg og polakkene i Hornsund kan betjenes av prester tilhørende deres egne kirkesamfunn

Kirken på Svalbard utfører alminnelige kirkelige tjenester så som gudstjenester, dåp, konfirma-

sjon, vigsel, sørgegudstjenester, sjelesorg og andre kirkelige tjenester utført av prest og kateket.

I Longyearbyen har man et utstrakt samarbeid med skole, barnehager og sykehus. Kirkebyggets peisestue fungerer som et samlingspunkt både for kirkens arbeid, for befolkningen generelt og for turister.

Det utføres tre årsverk ved Svalbard kirke. Den foreslåtte bevilgningen skal dekke lønnsutgifter og utgifter til menighetsarbeid, kateketbølig, vedlikehold og drift av tjenestebil og snøscootere, helikopteret mv.

Kap. 0002 Tilskudd til kulturelle formål m.m.

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
70	Tilskudd til velferdsarbeid på Svalbard	910	960	960
71	Tilskudd til Svalbardrådet	840	1 840	
	Sum kap 0002	1 750	2 800	960

Post 70 Tilskudd til velferdsarbeid på Svalbard

Det foreslåtte beløpet skal i tråd med praksis fordeles mellom befolkningen i Barentsburg og de norske bosettingene. Det foreslås at Longyearbyen lokalstyre får bevilget 835.000 kr til støtte til velferdsformål. Det er en forutsetning at midlene blir fordelt slik at de også kommer den norske befolkningen i de andre norske bosettingene til gode. Bevilgningen skal blant annet dekke tilskudd til samfunns- og kulturutvalget, bevilgning til Svalbard museum og til Longyearbyen folkebibliotek. Videre er velferdsarbeidet i Ny-Ålesund foreslått støttet med 25 000 kr. Til befolkningen i Barentsburg er det foreslått satt av 100 000 kr.

Etter forskrift om overskuddsutdeling fra Nordpolet AS fra 5. april 2000, skal nettooverskuddet fra Nordpolets salg av alkoholholdig drikk overføres til Svalbardrådet, som fordeler midlene til velferdsformål. Svalbardrådet fordeler i 2001 overskuddet for 2000 som utgjorde 3 mill. kr. Svalbardrådet skal rapportere til sysselmannen om bruken av midlene. Disse midlene inngår ikke i Svalbardrådets budsjett. I forbindelse med opprettelsen av Longyearbyen lokalstyre er det foreslått at Longyearbyen lokalstyre skal erstatte Svalbardrådet i forskrift om overskuddsutdeling fra Nordpolet AS.

I tillegg er det over Kulturdepartementets budsjett for 2002 foreslått å bevilge til sammen

262 000 kr til kulturformål på Svalbard, jf. omtale i punkt 4.9.

Se for øvrig omtale under kap. 3 nedenfor og del I pkt. 2.1.2. Bevilgningene til Longyearbyen lokalstyre vil gis over kap. 3 i svalbardbudsjettet.

Post 71 Tilskudd til Svalbardrådet

Fra 1. januar 2002 opprettes Longyearbyen lokalstyre og fra samme dato avvikles Svalbardrådet.

Kap. 0003 Tilskudd til Longyearbyen lokalstyre

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
70	Tilskudd til Longyearbyen lokalstyre			41 240
	Sum kap 0003			41 240

Fra 1. januar 2002 opprettes Longyearbyen lokalstyre. Samtidig overtar Longyearbyen lokalstyre eierskapet til Svalbard Samfunnsdrift AS (SSD). I denne forbindelse er det opprettet et nytt kap. 3 i svalbardbudsjettet.

Svalbard Samfunnsdrift AS har ansvaret for de fleste samfunnsoppgaver i Longyearbyen. Selskapet yter offentlige tjenester og forestår utbygging og drift av infrastruktur. Oppgavene til SSD har mange fellestrekk med ordinære kommunale tjenester på fastlandet. Inkludert i oppgavene til SSD er også produksjon og distribusjon av elektrisk kraft og fjernvarme. Både energiverket og forsyningsnettet har behov for investeringer til vedlikehold, opprustning og modernisering. Regjeringen vil fremme en tilleggsproposisjon i løpet av høsten

2001 som omhandler energiverkets videre drift, finansiering og andre tilknyttede spørsmål, slik at dette er avklart innen 1. januar 2002, når Longyearbyen lokalstyre opprettes. En fremdrifts- og finansieringsplan for oppjustering av energiverket og distribusjonsnettet vil også omhandles i tilleggsproposisjonen. Tilleggsproposisjonen vil fremmes av Justisdepartementet.

Tilskuddet til Longyearbyen lokalstyre er på til sammen 41 240 mill. kr. Dette skal dekke utgiftene til drift av lokalstyret og til drift og investeringer i forbindelse med de forvaltningstjenester og samfunnsoppgaver som Svalbard Samfunnsdrift AS i dag har som oppgave, jf. dog tilleggsproposisjon om energiverket.

Kap. 0005 Sysselmannen (jf. kap. 3005)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
01	Driftsutgifter	19 800	17 763	18 150
	Sum kap 0005	19 800	17 763	18 150

Sysselmannen er regjeringens øverste representant på Svalbard, og er tillagt en rekke myndighetsoppgaver og funksjoner. Sysselmannen er administrativt underlagt Justisdepartementet, men er i ulike fagsaker underlagt andre departementer. Sysselmannen har blant annet ansvaret for redningsberedskapen, politivirkomheten og miljøvernarbeidet på Svalbard. I tillegg er syssel-

mannen som offentlig organ tillagt en rekke myndighetsoppgaver innenfor ulike saksområder. Noen av disse oppgavene vil for Longyearbyens vedkommende bli overført til Longyearbyen lokalstyre når dette trer i funksjon fra 1. januar 2002. Sysselmannens fagkompetanse og svalbardkunnskap er en viktig støtte i departementenes arbeid med svalbardsaker.

For Justisdepartementet er det et mål at de mange og ulike oppgaver som sysselmannsbestillingen skal løse, utføres på en effektiv og god måte. For fagsaker som hører under Justisdepartementets ansvarsfelt gjelder de målsettinger som er skissert i St.prp. nr. 1 (2000-2001) Justisdepartementet. Justisdepartementet har en regelmessig styringsdialog med sysselmanen, blant annet gjennom etatstyringsmøter, planverk og rapporteringssystem i tilknytning til dette.

Det ble i 2000 utført 28 årsverk ved sysselmannsbestillingen. Inkludert i dette tallet er engasjement av ekstrabetjenter og feltinspektører i sommermånedene. Det er i tråd med Innst.S. nr. 196 (1999-2000) foretatt en forlengelse av det korteste åremålet for statsansatte på Svalbard ved at man har forlenget åremålet for ansatte ved sysselmannsbestillingen til 5 år.

Syssele mannen har sin egen hjemmeside på internett, både i norsk og engelsk versjon. Det arbeides også med en russisk versjon. Sidene er under kontinuerlig utvikling. Syssele mannen har en relativt stor trykksaksproduksjon. Det er i de senere år utarbeidet flere informasjonshefter, senest er utgitt sysselmannens service-erklæring og et hefte om hvalfangst på Svalbard.

Syssele mannen disponerer betydelige utstyrs- og transportressurser, blant annet terrenggående

beltevogner, småbåter, snøscootere og oljeberedskapsutsyr. Dette er nødvendig for å kontrollere og holde oppsyn med den 63 000 km² store øygruppen. Sammen med helikopter og skip, jf. kap. 6, er utstyrs parken nødvendig også for redningsberedskapen på øygruppen.

Det er for 2002 foreslått å bevilge 18,15 mill. kr over kap. 5 Syssele mannen. Dette er en økning på 387 000 kr i forhold til bevilgningen for 2001. Bevilgningen skal dekke lønns- og driftsutgifter for sysselmannsbestillingen, herunder utgifter til vedlikehold og fornyelse av utstyrs parken. Syssele mannen har også betydelige representasjonsoppgaver.

I tillegg er det over Miljøverndepartementets budsjett kap. 1470 foreslått bevilget 1,0 mill. kr som tilskudd til miljøvernarbeidet hos sysselmanen. Dette er prosjektmidler og vil i hovedsak bli gitt i form av belastningsfullmakt. Midlene utgiftsføres Miljøverndepartementets kap. 1470.

Justisdepartementet ber Stortinget samtykke i at departementet i 2002 kan bestille varer for inn til kr 3 000 000 utover bevilgningen som er gitt under kap. 5 post 01. Svalbardbudsjettet er i stor grad et driftsbudsjett. Fullmakten er ment å dekke sysselmannens behov for større utstyrsinvesteringer over budsjetterminene.

Kap. 3005 Syssele mannen (jf. kap. 5)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
01	Diverse inntekter	450	200	200
02	Refusjoner mv.	841		
	Sum kap 3005	1 291	200	200

Kapitlet korresponderer med kap. 5. Inntektene på post 01 omfatter bøter, gebyrer, inndragninger og inntekter ved auksjoner, salg av isbjørnsinn og reinsdyrkjøtt. Bøter inndrives av Statens Innkrevingssentral, men inntektsføres sysselmanen. Syssele mannen mottar diverse refusjoner og får midler stilt til disposisjon ved posteringsfull-

makter. Omfanget av refusjonene varierer fra år til år og det er vanskelig å gi et presist anslag. Av praktiske grunner budsjetteres det derfor med 0 kr på post 02. Det foreslås at Justisdepartementet får fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 5 post 01 tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3005, post 02, jf. forslag til vedtak.

Kap. 0006 Sysselmannens transporttjeneste (jf. kap. 3006)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
01	Driftsutgifter	44 938	44 500	45 850
	Sum kap 0006	44 938	44 500	45 850

Avstandene på Svalbard er store. Det finnes ikke veiforbindelse eller offentlige kommunikasjonsmidler for intern transport mellom bosettningene og ellers på øygruppen. For å kunne utøve den oppsynsvirksomhet som er nødvendig for norsk suverenitetshåndhevelse, er sysselmannen helt avhengig av helikoptre og skip. Disse transportmidlene er også helt nødvendige for en effektiv politi- og redningstjeneste og for ambulanse- og sykefrakt, også utenfor Svalbards territorialfarvann. Transportmidlene brukes dessuten til naturoppsyn og forebyggende arbeid mot miljøkriminalitet. Uten helikoptre og skip vil det ikke være mulig å føre et effektivt tilsyn med verneområder, kulturminner, jakt, ferdsel og turisme også i de fjerne delene av øygruppen. I 2000 utførte sysselmannen 28 redningsoppdrag og 29 ambulanseoppdrag. I de fleste av disse ble sysselmannens helikopter benyttet.

Kapitlet dekker stasjonering og drift av to tjenestehelikoptre. Sysselmannen har avtale med Airlift AS, som stiller et Super Puma helikopter med avansert redningsutstyr og et Bell 212 helikopter med redningsutstyr til sysselmannens disposisjon. Avtalen fastsetter at utleie til andre brukere skal inntektsføres sysselmannen, jf. kap. 3006.

Videre dekker kapitlet utgifter til leie av tjenestefartøy med helikopterdekk. Det er inngått avtale med Torson Shipping AS om leie av M/S Polarsyssel i minimum seks måneder hvert år. M/S Polarsyssel er et isgående fartøy på 500 b.r.t. og er det eneste skipet som staten disponerer som er stasjonert på Svalbard. Skipet er svært viktig både i den generelle beredskapen og i forbindelse med oljevernberedskapen. Kontrakten for leie av tjenestefartøy utløper ved sesongslutt 2002 og ny kontrakt må være inngått før sesongstart 2003.

Kap. 3006 Sysselmannens transporttjeneste (jf. kap. 6)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
01	Leieinntekter	1 980	1 500	1 700
02	Refusjoner	4		
	Sum kap 3006	1 984	1 500	1 700

Kapitlet korresponderer med kap. 6 og viser forventede inntekter og refusjoner ved utleie av de transportmidler som sysselmannen disponerer. Etter avtale med nåværende leverandører av transporttjenester, skal sysselmannen ha inntektene/refusjonene dersom disse benyttes av andre. Inntektene knytter seg til utleie til privat virksomhet, mens refusjoner gjelder utleie til andre statlige institusjoner.

For å skille mellom inntekter og rene refusjoner ble det ved behandling av St.prp. nr. 67 (1999-2000) opprettet en post 01 Leieinntekter og en post 02 Refusjoner under kap. 3006. Det foreslås bevilget kr 0 på post 02, da refusjonene varierer fra år til år og det er vanskelig å gi et presist anslag. Det foreslås at Justisdepartementet får fullmakt til å overskride bevilgningen under kap. 6 post 01 tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3006, post 02, jf. forslag til vedtak.

Kap. 0007 Tilfeldige utgifter

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
01	Driftsutgifter	7 183	4 008	4 100
	Sum kap 0007	7 183	4 008	4 100

Bevilgningen under denne posten disponeres av Justisdepartementet. Posten skal dekke informasjonstiltak, støtte til utredninger, bokprosjekter og lignende, samt mindre uforutsette utgifter.

Telenors merutgifter i forbindelse med samfunnspålagte teletjenester på Svalbard dekkes over denne posten. De årlige utgiftene utgjør 3,5 mill. kr.

Kap. 0009 Kulturminnetiltak

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
01	Driftsutgifter	1 982	2 050	2 050
	Sum kap 0009	1 982	2 050	2 050

Kulturminnevernet er en del av et samlet miljøvern på Svalbard. Kulturminnevernet skal samle og ivareta kunnskap om kulturminner på Svalbard, verne, vedlikeholde og forvalte kulturminnene i samsvar med forskrifter og vedtatte planer, og informere om Svalbards kulturhistorie, kulturmiljø og vernetiltak i tilknytning til dette.

Kulturminneplan for Svalbard 2001-2010 forelå ferdig trykket i 2001. Bevaring av kulturminner knyttet til industriell virksomhet fra 1900-tallet representerer en spesiell utfordring. Oppfølging av den helhetlige planen for miljøtiltak i gruveområdet i Ny-Ålesund ble startet i 2000. Sysselmannen har også lagt fram en plan for tekniske kulturminner i Longyearbyen. Det arbeides med å videreføre det holdningsskapende informasjonsarbeidet. Serien med informasjonshefter fortsetter, og i

2001 ble det utgitt et hefte om Smeerenburg Graveneset, Europas første «oljeeventyr». Hftet er utgitt på norsk og engelsk.

Som en del av et helhetlig miljøovervåkings-system for Svalbard, ble et program for overvåking av naturmiljø utviklet i 1997-1999. Dette er inne i en igangsettings- og gjennomføringsfase på strategisk utvalgte steder på Svalbard.

Arbeidet med vedlikehold og kontroll med bygninger og andre kulturminner videreføres i 2002. Revisjonen av kulturminneplanen har vist at dette arbeidet bør intensiveres.

Inkludert i planene om Svalbard Forskningspark (se omtale i del I pkt. 4.3), er også etablering av et kulturhistorisk magasin med laboratorium og et miljøinformasjonssenter. Sysselmannen har meldt inn et rombehov på ca. 500 m².

Kap. 0011 Bergmesteren (jf. kap. 3011)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
01	Driftsutgifter	1 492	1 530	1 830
	Sum kap 0011	1 492	1 530	1 830

Bergverksordningen for Svalbard, gitt ved kgl. res. 7. august 1925 samt utfyllende regler for petroleumsvirksomheten, danner basis for den virksomhet Bergmesteren for Svalbard utøver, samt de mål virksomheten arbeider etter. Bergmesteren for Svalbard har som overordnet mål å arbeide for at Svalbards geologiske ressurser forvaltes og utnyttes best mulig til nytte for samfunnet. For å nå dette målet vil bergmesteren i 2002 hovedsakelig bruke bevilgningen under kap. 11 til aktiviteter under følgende delmål:

- a) Arbeide for en effektiv og korrekt forvaltning av Bergverksordningen, herunder se til at regelverket blir fulgt samt utøve effektiv kontroll av virksomhet med tilknytning til Bergverksordningen.
- b) Fremme bergverksnæringen bl.a. gjennom informasjon og markedsføring av Svalbard som prospekteringsområde, økt satsing på service overfor interesserte samt arbeide for å fremme samarbeid med andre offentlige etater om undersøkelse av forekomster både på mineral- og petroleumssektoren.
- c) Være sakkyndig organ overfor offentlige myndigheter og andre grupper som har interesse

for bergverks- og petroleumsvirksomheten på Svalbard.

Det ble i 2000 utført 2 årsverk ved bergmesterens kontor. Den foreslåtte bevilgningen skal i tillegg til lønnsutgifter hovedsakelig gå til dekning av leie- og driftsutgifter til bergmesterens kontorlokaler, boliger og reiseutgifter. Bevilgningen for 2002 er økt med 0,3 mill. kr i forhold til 2001. Økningen skal blant annet dekke nødvendig oppgradering av utstyr. Det kan derfor ikke forventes at økningen vil videreføres til neste år.

På grunn av lavere aktivitetsnivå på Svalbard har bergmesteren siden 1995 gitt ut utmålskart gratis for å øke interessen for bergverksdrift og dermed gi grunnlag for fremtidige søknader om nye utmål på Svalbard. I en periode med nedgang i antallet utmål og redusert interesse for prospektering, er dette ansett som enda viktigere enn tidligere. Ordningen foreslås videreført i 2002, med den følge at det ikke foreslås noen bevilgning under inntektskapittel 3011. Tiltaket vil imidlertid bli vurdert i forhold til utviklingen av antallet nye utmål.

Kap. 0017 Refusjon til Norsk Polarinstitutt

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
50	Refusjon	2 650	2 450	2 450
	Sum kap 0017	2 650	2 450	2 450

Norsk Polarinstitutt er underlagt Miljøverndepartementet. Norsk Polarinstitutt har en omfattende virksomhet på Svalbard, med blant annet forskning, miljøovervåking, topografisk og geologisk kartlegging, forskningsservice, drift av forskningsstasjoner, fyrettersyn og rådgiving i miljøspørsmål overfor sentrale og lokale forvaltningsorganer. Det alt vesentligste av budsjettmidlene til instituttets virksomhet på Svalbard blir dekket over kap. 1471.

Instituttet utfører årlig en rekke praktiske oppgaver for andre enn miljøvernforvaltningen. Det kan pekes på kartlegging og produksjon av tematiske karttyper tilpasset ulike brukeres behov. Dette er et resultat av den nærings- og samfunnsmessige utviklingen på øygruppen, og er en virk-

somhet som går ut over instituttets opprinnelige mandat mht landkartlegging på Svalbard. Videre yter Norsk Polarinstitutt årlig omfattende logistisk bistand til norsk og utenlandsk forskningsvirksomhet på Svalbard, til gjennomføring av offisielle besøk, til nasjonale og internasjonale møter og konferanser, og til sysselmannens feltvirksomhet. Instituttet samarbeider også med sysselmannen når det gjelder sikkerhetsberedskap for feltvirksomheten på øygruppen. Dette omfatter både etablering av radiodekning og utnyttelse av instituttets materiell- og transportplattform i krisesituasjoner. Sammen med sysselmannen og UNIS gjennomfører Norsk Polarinstitutt Svalbardseminarene. Refusjonen skal dekke instituttets utgifter til disse oppgavene.

Kap. 0018 Fyr og radiofyr

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
01	Driftsutgifter	3 200	3 200	3 300
	Sum kap 0018	3 200	3 200	3 300

Bevilgningen skal dekke innkjøps- og vedlikeholdsutgifter til navigasjonshjelpemidler for sjø- og lufttrafikken, blant annet 11 fyrlykter, 29 navigasjonslys, seilingsmerker og radar- og radiofyr. Anleggene drives og vedlikeholdes av Norsk Polarinstitutt. Fyrtjenesten kombineres med insti-

tuttets ekspedisjonsvirksomhet til Svalbard og Jan Mayen, slik at transportkostnadene reduseres. Kapitlet dekker lønnskompensasjon for engasjert personale, driftsutstyr, blant annet batterier, fyr-lamper og annet teknisk utstyr, og utgifter knyttet til befaringene.

Kap. 0020 Statens bygninger i Longyearbyen (jf. kap. 3020)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
01	Driftsutgifter	9 373	10 947	12 622
45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	984	1 875	950
	Sum kap 0020	10 356	12 822	13 572

Post 01 Driftsutgifter

Statsbygg forvalter de fleste statlige eiendommer i Longyearbyen, blant annet Longyearbyen skole, Longyearbyen sykehus, Svalbard kirke, sysselmannens administrasjonsbygg og 142 boligenheter. Statsbygg forvalter også de meteorologiske stasjonene på Hopen og Bjørnøya, samt Sverdrupstasjonen i Ny-Ålesund. Driftsutgifter for Longyearbyen skole og Longyearbyen sykehus dekkes over Arbeids- og administrasjonsdepartementets kap. 2445 Statsbygg på statsbudsjettet, jf. vedlegg 1. De øvrige eiendommene dekkes over dette kapitlet.

Bevilgningen skal dekke utgifter til vedlikehold og drift av bygningsmassen, herunder inventar, lys, fjernvarme, vann, avløp, renovasjon, veier og veibelysning. Videre dekkes lønn og drift for

Statsbyggs lokale administrasjon. Det ble i 2000 utført 8,8 årsverk ved Statsbyggs kontor i Longyearbyen, herav 5,3 årsverk som dekkes over kap. 20.

Bevilgningen for 2002 er foreslått økt i forhold til tidligere. Dette skyldes ønsket om at alle inntekter og utgifter knyttet til Statsbyggs bygninger og boliger på Svalbard, med unntak av Longyearbyen sykehus og Longyearbyen skole, skal budsjetteres over svalbardbudsjettet. Økningen korresponderer med økningen på kap. 3020, post 01.

Post 45 Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, kan overføres

Bevilgningen skal gå til ekstraordinært vedlikehold av hybler/leiligheter.

Kap. 3020 Statens bygninger i Longyearbyen (jf. kap. 20)

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
01	Inntekter	670	2 118	2 884
	Sum kap 3020	670	2 118	2 884

Kapitlet korresponderer med kap. 20. Inntektene refererer seg i hovedsak til leieinntekter fra Statsbyggs bygninger og boliger på Svalbard, samt diverse mindre inntekter, fra salg av kassert materiell og utstyr samt leieinntekter for overnattinger på Statsbygg-riggen. Bevilgningen for 2002

er foreslått økt i forhold til tidligere. Det ble fra 2001 innført en ny boligfordelingsordning for statsetatene ved at det ble opprettet en «boligpool». Inntektsøkningen forutsetter at alle statsetatene med bygninger som eies av Statsbygg deltar i boligpoolen, herunder Posten og Telenor.

Kap. 0022 Likningsforvaltningen for Svalbard

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
01	Driftsutgifter	1 385	1 600	1 750
	Sum kap 0022	1 385	1 600	1 750

Lov av 29. november 1996 nr. 68 har regler om skatt til Svalbard på formue og inntekt, herunder likningsforvaltningen for Svalbard. Ved kgl. res. av 12. desember 1997 ble det besluttet at Svalbard skal ha et eget likningskontor med kontorsted Svalbard. Likningskontoret ble etablert i Longyearbyen i september 1998. Svalbard har egen likningsnemnd og overligningsnemnd. Funksjonene som fylkesskattekontor og fylkesskattenemnd for Svalbard er lagt til Troms fylkesskattekontor og Troms fylkesskattenemnd. Likningsrådet for Svalbard, som ble opprettet i medhold av den tidligere skattelov for Svalbard fra 1925, ble formelt avviklet pr. 1. november 1998.

I tillegg til å utføre likning etter svalbardskatteloven, skal likningsforvaltningen beregne kullavgift etter lov om avgift av kull, jordoljer og andre

mineraler og bergarter som utføres fra Svalbard av 17. juli 1925 nr. 2.

Den foreslåtte bevilgningen skal gå til lønns- og driftsmidler for likningskontoret i Longyearbyen. Kontoret har to ansatte. Bevilgningen skal også dekke utgifter til ligningsnemnda og overligningsnemnda for Svalbard og utgifter til faglig og administrativ bistand og oppfølging fra Troms fylkesskattekontor. Mål- og resultatstyring av likningskontoret skjer innenfor det ordinære mål- og resultatstyringssystemet for likningsforvaltningen.

Sysselmannen var tidligere registerfører for befolkningsregisteret for Svalbard. Ansvaret for registerføringen ble overført til Svalbard likningskontor fra november 1999. Etter overføringen skal sysselmannen ha elektronisk tilgang til data fra registeret.

Kap. 3030 Skatter og avgifter

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
70	Skatter m.m.	20 804	27 000	29 000
71	Utførselsavgift	855	800	800
72	Utmålsgebyr, årsavgift	1 258	1 500	1 400
	Sum kap 3030	22 917	29 300	31 200

Post 70 Skatter m.m.

Post 70 gir et anslag over forventede skatteinntekter fra Svalbard for 2002. Det er forventet en viss økning i skatteinntekten sammenlignet med skatteanslaget for 2001.

Post 71 Utførselsavgift

Utførselsavgift innkreves i henhold til lov om avgift av kull, jordoljer og andre mineraler og bergarter som utføres fra Svalbard av 17. juli 1925. Inntektene fra utførselsavgiften er avhengig av utskiptet kvantum av kull og kullprisen på verdensmarkedet.

Post 72 Utmålsgebyr, årsavgift

Inntektene under denne posten er knyttet til avgift ved begjæring og opprettholdelse av utmål, nedfelt i Bergverksordningen for Svalbard av 7. august 1925. Utmål er et avgrenset område der utmålshaveren for en gitt periode har enerett til å utnytte geologiske ressurser. Årsavgiften for å opprettholde et utmål er 6 000 kr.

I 2000 sa selskapene fra seg 42 utmål, og det ble delt ut 2 nye. Pr. 1. januar 2001 ble det opprettholdt 398 utmål, hvorav 237 avgiftspliktige. Det er usikkert hvor mange avgiftspliktige utmål det vil bli i 2002.

Interessen for å drive prospektering på Svalbard varierer, og er for tiden lav. Det er usikkert om og eventuelt når den kan forventes å ta seg opp igjen.

Kap. 3035 Tilskudd fra statsbudsjettet

(i 1 000 kr)

Post	Betegnelse	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
70	Tilskudd	69 028	61 230	100 993
	Sum kap 3035	69 028	61 230	100 993

Dette inntektskapitlet tilsvare det tilskuddet som er foreslått bevilget på Justisdepartementets budsjett kap. 480 Svalbardbudsjettet post 50 Tilskudd. Bevilgningen skal dekke underskuddet på svalbardbudsjettet. Den foreslåtte bevilgningen omfatter i tillegg til en videreføring av vedtatt bud-

sjett for 2001, justert for prisomregningen, en rammeoverføring fra Nærings- og handelsdepartementet i forbindelse med overføringen av eierskapet til Svalbard Samfunnsdrift AS fra Nærings- og handelsdepartementet til Longyearbyen lokalstyre som får tilskudd over svalbardbudsjettet.

Justis- og politidepartementet

tilrår:

1. I St.prp. nr. 1 om Svalbardbudsjettet for år 2002 føres opp de summene som er nevnt i et framlagt forslag I:

a. Sum utgifter	Kr	136 977 000
b. Sum inntekter	Kr	136 977 000

Forslag til vedtak om bevilgning av utgifter og inntekter for administrasjonen av Svalbard for budsjetterminen 2002

I Utgifter:

Kap.	Post	Kr	Kr	Kr
Svalbardbudsjettet				
0001	Svalbard kirke			
	01 Driftsutgifter	1 725 000	1 725 000	
0002	Tilskudd til kulturelle formål m.m.			
	70 Tilskudd til velferdsarbeid på Svalbard	960 000	960 000	
0003	Tilskudd til Longyearbyen lokalstyre			
	70 Tilskudd til Longyearbyen lokalstyre	41 240 000	41 240 000	
0005	Sysselmannen (jf. kap. 3005)			
	01 Driftsutgifter	18 150 000	18 150 000	
0006	Sysselmannens transporttjeneste (jf. kap. 3006)			
	01 Driftsutgifter	45 850 000	45 850 000	
0007	Tilfeldige utgifter			
	01 Driftsutgifter	4 100 000	4 100 000	
0009	Kulturminnetiltak			
	01 Driftsutgifter	2 050 000	2 050 000	
0011	Bergmesteren (jf. kap. 3011)			
	01 Driftsutgifter	1 830 000	1 830 000	
0017	Refusjon til Norsk Polarinstitut			
	50 Refusjon	2 450 000	2 450 000	
0018	Fyr og radiofyr			
	01 Driftsutgifter	3 300 000	3 300 000	
0020	Statens bygninger i Longyearbyen (jf. kap. 3020)			
	01 Driftsutgifter	12 622 000		

Kap.	Post	Kr	Kr	Kr
	45	Større utstyrsanskaffelser og vedlikehold, <i>kan overføres</i>	950 000	13 572 000
0022		Likningsforvaltningen for Svalbard		
	01	Driftsutgifter	1 750 000	1 750 000
		Sum Svalbardbudsjettet		136 977 000
		Sum departementets utgifter		136 977 000

Inntekter:

Kap.	Post	Kr	Kr	Kr
Svalbardbudsjettet				
3005		Sysselmannen (jf. kap. 5)		
	01	Diverse inntekter	200 000	200 000
3006		Sysselmannens transporttjeneste (jf. kap. 6)		
	01	Leieinntekter	1 700 000	1 700 000
3020		Statens bygninger i Longyearbyen (jf. kap. 20)		
	01	Inntekter	2 884 000	2 884 000
3030		Skatter og avgifter		
	70	Skatter m.m.	29 000 000	
	71	Utførselsavgift	800 000	
	72	Utmålsgebyr, årsavgift	1 400 000	31 200 000
3035		Tilskudd fra statsbudsjettet		
	70	Tilskudd	100 993 000	100 993 000
		Sum Svalbardbudsjettet		136 977 000
		Sum departementets inntekter		136 977 000

Forslag til vedtak om formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2002

II

§ 1 Vedtakets anvendelsesområde

Dette vedtaket gjelder forskuddsutskrivning og endelig utskrivning av skatt på formue og inntekt for inntektsåret 2002 etter bestemmelsene i lov av 29. november i 1996 nr. 68 om skatt til Svalbard.

Skattepliktige som nevnt i skattebetalingsloven § 1, jf. § 2, og svalbardskatteloven § 5-1 første ledd, skal betale forskudd på formues- og inntektsskatt til Svalbard for inntektsåret 2002. Ved beregningen og innbetalingen gjelder bestemmelsene i dette vedtaket og i skattebetalingsloven.

§ 2 Skatt på formue

Skatt på formue beregnes etter disse satsene:

- a) Personlig skattepliktig og dødsbo:
  - 0,0 pst. av de første kr 140 000 antatt formue
  - 0,9 pst. av de neste kr 400 000
  - 1,1 pst. av det overskytende beløp
- b) Sparebank, gjensidig forsikringsselskap og samvirkeforetak:
  - 0,3 pst. av antatt formue
- c) Selskap og sammenslutning som nevnt i skatteloven § 2-36 annet ledd, og som ikke er fritatt for formuesskatteplikt etter skatteloven kapittel 2:
  - 0,0 pst. av de første kr 10 000 antatt formue
  - 0,3 pst. av overskytende beløp

§ 3 Skatt på inntekt

Skatt på inntekt beregnes etter disse satsene:

- a) Inntekt som skattelegges ved ligning etter svalbardskatteloven § 3-1:
  - 10 pst. av alminnelig inntekt
  - Personlige skatteyttere skal ha et fradrag i alminnelig inntekt på kr 10 000
- b) Inntekt som skattelegges ved lønnstrekk etter svalbardskatteloven § 3-2:
  - 6 pst.

§ 4 Avrundingsregler

Ved beregning av skatt ved ligning avrundes antatt formue nedover til nærmeste hele 1000 kroner, og inntekt avrundes nedover til nærmeste hele 100 kroner.

Ved beregning av skatt ved lønnstrekk avrundes inntekten nedover til nærmeste hele krone.

§ 5 Kapitalavkastningsraten for fastsetting av personinntektsdel av nærings- og selskapsinntekt (deling)

Kapitalavkastningsraten som nevnt i skatteloven § 12-13 tredje ledd, jf. svalbardskatteloven § 3-1, skal være den samme som Stortinget har vedtatt skal gjelde på det norske fastlandet.

§ 6 Normalrentesatsen for rimelig lån i arbeidsforhold

Normalrentesatsen som nevnt i skatteloven § 5-12 fjerde ledd, jf. svalbardskatteloven §§ 3-1 og 3-2, skal være den samme som Stortinget har vedtatt skal gjelde på det norske fastlandet.

Forslag til vedtak om bestillingsfullmakt for budsjetterminen 2002

III

Bestillingsfullmakt

over den totale bevilgningen som er gitt under kap. 5, post 01 på svalbardbudsjettet.

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2002 kan bestille varer for inntil kr 3 000 000 ut

Forslag til vedtak om merinntektsfullmakt for budsjetterminen 2002

IV

Merinntektsfullmakter

1. kap. 5, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3005, post 02
2. kap. 6, post 01, tilsvarende det inntektsførte beløpet under kap. 3006, post 02

Stortinget samtykker i at Justisdepartementet i 2002 kan overskride bevilgningen under

Forslag til vedtak om avgift av kull som utføres fra Svalbard for budsjetterminen 2002

V

For budsjetterminen 2002 skal det svares avgift til statskassen av kull som utføres fra Svalbard, etter

en sats på 1 % av verdien for de første 100 000 tonn, og deretter etter satser fallende med 0,1 % av verdien for hvert ytterligere 100 000 tonn.

Vedlegg 1**Oversikt over forslag til utgifter på Svalbard som dekkes over statsbudsjettet for 2002**

Kap.	post		Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
<i>Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet</i>					
222 ^{1,3}	01	Statens grunnskoler og grunnskoleinternat - Longyearbyen skole, driftsutgifter	17 362	16 000	16 500
281 ¹	01	Fellesutgifter til universiteter og høyskoler - driftsutgifter	33 902	35 000	37 900
281 ¹	45	Fellesutgifter til universiteter og høyskoler større utstyrsanskaffelser og vedlikehold			2 000
283 ^{1,4}	01	Meteorologisk institutt, drift av stasjonene på Bjørnøya og Hopen og værtjenesten på Svalbard lufthavn	9 310	9 470	10 030
285	52	Norges forskningsråd, polarprogrammer	3 500	5 500	5 500
<i>Kulturdepartementet</i>					
320	74	Tilskudd til faste tiltak under Norsk kulturråd	121	123	126
326	78	Ymse faste tiltak	129	133	136
335 ²	71	Produksjonstilskudd	174		
<i>Kommunal- og regionaldepartementet</i>					
502	01	Valgutgifter	0	25	
551 ⁷	55	Etablererstipend	320	1 000	
<i>Sosial- og helsedepartementet</i>					
738 ⁸	01	Helsetjenesten på Svalbard - driftsutgifter	13 471	12 500	
<i>Barne- og familiedepartementet</i>					
844 ¹	70	Kontantstøtte til småbarnsforeldre	1 300	850	610

Kap.	post		Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
845 ¹	70	Barnetrygd	3 500	2 850	4 180
856 ¹	60	Driftstilskudd til barnehager	2 500	2 500	3 100
<i>Nærings- og handelsdepartementet</i>					
922	70	Tilskudd Norsk Romsenter			0
937	71	Tilskudd Svalbard Reiseliv AS			2 000
951	70	Tilskudd Store Norske Spitsbergen Kulkompani AS	154 000	61 000	0
952 ⁵	70	Tilskudd Svalbard Samfunnsdrift AS	39 650	40 000	
953	70	Tilskudd Kings Bay AS	13 000	11 000	13 000
<i>Miljøverndepartementet</i>					
1410 ¹		Polarforskning og miljøovervåking	5 500	11 500	11 500
1427		Direktoratet for naturforvaltning	1 000	1 100	1 100
1441 ¹		Oljevernberedskap, opprydding mv	705	705	525
1465 ¹		Statens kartverk	9 400	9 400	9 400
1470 ⁶		Tilskudd til sysselmannens miljøvernarbeid, lønns- og driftsmidler til miljøvernsjefstillingen	1 500	950	1 000
1471		Norsk Polarinstitut	58 000	51 000	51 000
<i>Arbeids- og administrasjonsdepartementet</i>					
2445	24	Longyearbyen sykehus	1 066	1 050	1 050
2445	24	Skolebygninger, Longyearbyen	2 244	2 500	2 450
530 ¹	01	Arbeidstilsynet	273	210	260
533 ¹	01	Direktoratet for brann- og eksplosjonsvern	30	30	30
537 ¹	01	Produkt- og elektrisitetstilsynet	62	85	80

Kap.	post	Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
<i>Samferdselsdepartementet</i>				
2450	Svalbard lufthavn, driftsutgifter	20 694	20 200	21 500
2450	Svalbard lufthavn, investeringer	7 748	11 600	8 500
Sum		400 461	308 281	203 477

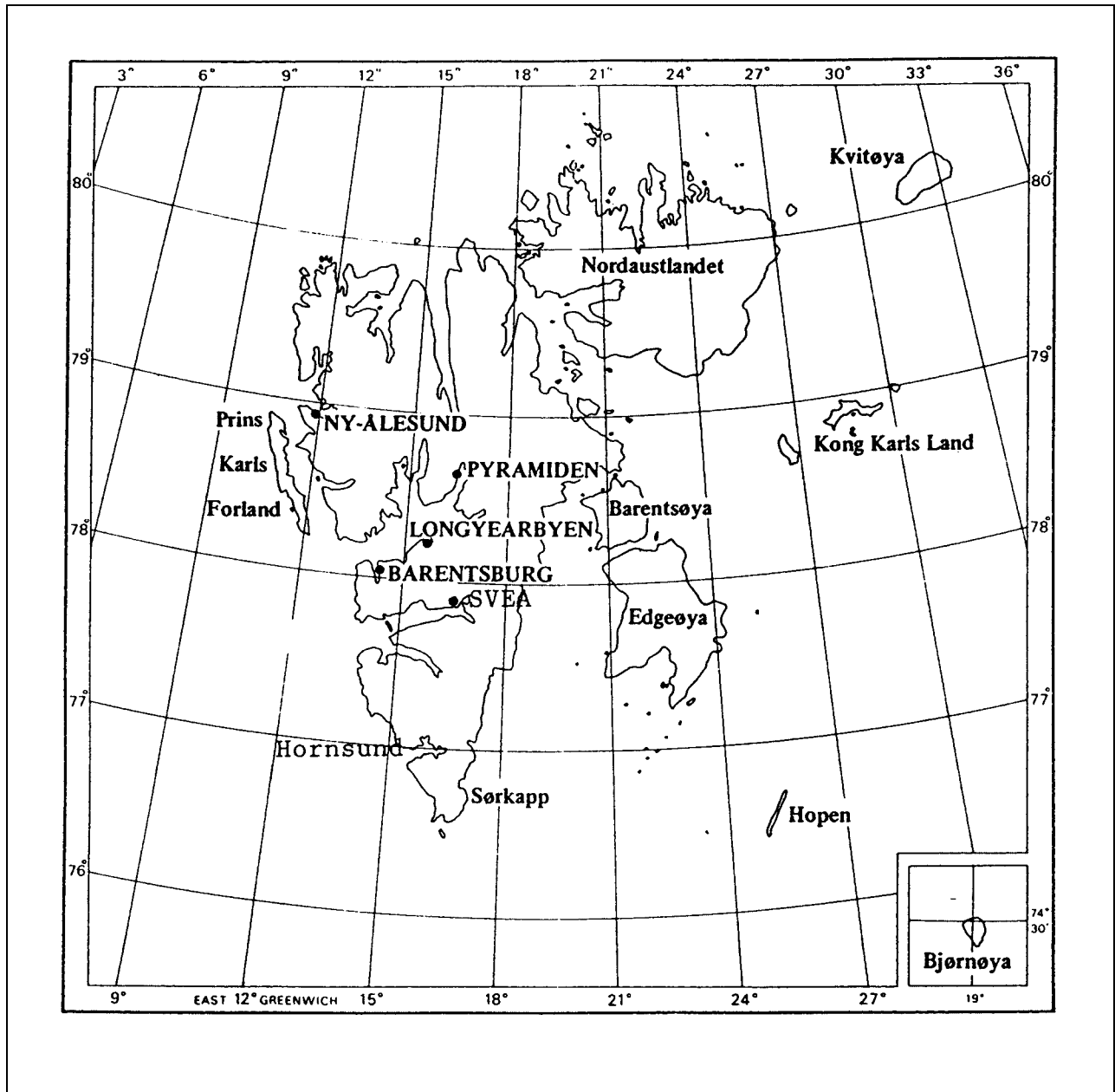
- (1) Beløpene er overslag over hvor stor del av en større bevilgning som gjelder tiltak på Svalbard.
- (2) Beløpet under kap. 335 Pressestøtte post 71 gjelder tilskudd til Svalbardposten. Beløpet beregnes pr oktober inneværende år med utgangspunkt i opplagstall, jf omtale under punkt 4.9.
- (3) Budsjett til Longyearbyen skole fastsettes i oktober av Statens utdanningskontor i Troms på bakgrunn av tildeling over kap. 222.
- (4) Beløpet er et anslag. Størsteparten av utgiftene til flyværtjenesten, anslått til kr 615 000 i 2002, blir refundert av Luftfartsverket.
- (5) Fra og med 2002 gis tilskudd til Svalbard Samfunnsdrift AS av Longyearbyen lokalstyre som får sitt tilskudd over svalbardbudsjettet kap. 3.
- (6) Fra og med 2000 dekkes lønns- og driftsmidler til miljøvernssjefstillingen over svalbardbudsjettet kap. 5 Sysselmannen.
- (7) For 2002 vil bevilgningene fordeles ut fra et nytt system. Systemet er ikke ferdig pr. sept. 2001, og det kan derfor ikke sies noe om bevilgningens størrelse for 2002.
- (8) For 2002 er det lagt opp til at Longyearbyen sykehus legges under det regionale helseforetaket for helseregion Nord. Som en følge av dette er bevilgningen til Longyearbyen sykehus for 2002 ikke klar pr. sept. 2001.

Vedlegg 2**Oversikt over forslag til inntekter til Svalbard som inngår i statsbudsjettet for 2002**

Kap.	post		Regnskap 2000	Saldert budsjett 2001	Forslag 2002
		<i>Arbeids- og administrasjonsdepartementet</i>			
3537 ¹		Produkt- og elektrisitetstilsynet	67	69	70
		<i>Sosial- og helsedepartementet</i>			
3738	02	Helsetjenesten på Svalbard – salgs- og leieinntekter	2 907	1 432	
		<i>Samferdselsdepartementet</i>			
2450 ²		Svalbard lufthavn	20 829	20 941	19 400
		Sum	23 803	22 442	19 470

(1) Inntektene tilsvarende utgiftene under kap. 537.

(2) Beløpet er et anslag over hvor stor del av et større inntektsoverslag som kommer fra virksomhet på Svalbard.

Vedlegg 3**Kart over Svalbard**

Figur 3.1